

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — \$22, pusmetinė — \$12, rėmėjo — \$25, garbės — \$30 (Amerikoje — JAV doleriais).
Pavieniai numeriai — 50 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

A+A

MARCELIUI MEŠKAUSKUI

mirus,

jo žmoną STEFANIJĄ bei gimines nuoširdžiai
užjaučiame ir kartu liūdime —

S. K. Stankevičiai R. D. Stanaičiai
A. V. Ptašinskai I. Stanaitytė
K. L. Meškauskai R. M. Panavai
L. A. Stankevičiai J. J. Stanaičiai

PADĖKA

A. a. ANTANAS RUTKEVIČIUS

mūsų vyras, tėvas ir senelis, staigiai mirė
1987 metų gegužės 25 dieną Toronte.

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už religinius patarnavimus, prelatui dr. J. Tadauskui už pasakytą pamokslą, klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už maldas prie karsto laidotuvių namuose, kun. Liudui Januškai, OFM, kun. Eugenijui Jurgučiui, OFM, už Rožinį ir maldas kapinėse.

Esame dėkingos nešiusiems velionies karstą, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems Mišias ir aukojusiems "Tėviškės žiburiams", pareiškusiems užuojautą žodžiu ar per spaudą, dalyvavusiems laidotuvėse ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą — kapines.

Dėkojame atvažiuavusiems iš Hamiltono, St. Catharines, Delhi. Taip pat dėkojame visiems, kurie palengvino mūsų sunkią našta.

Liekame be galo dėkingos visiems —

Liūdinti žmona Marytė, dukra Irutė su šeima

PADĖKA

A. a. MAGDALENA BARŠČIAUSKIENĖ-TREIGYTĖ,

mūsų mylima mamytė, močiutė, promočiutė ir
sesuo mirė 1987 metų rugpjūčio 23 dieną.

Nuoširdžiai dėkojame Tėvams pranciškonams, ypač kun. Eugenijui Jurgučiui, už lankymą ir guodimą jos ilgoje senatvėje ir ligoje, už suteiktus jai religinius patarnavimus iki iškeliamo amžinybėn.

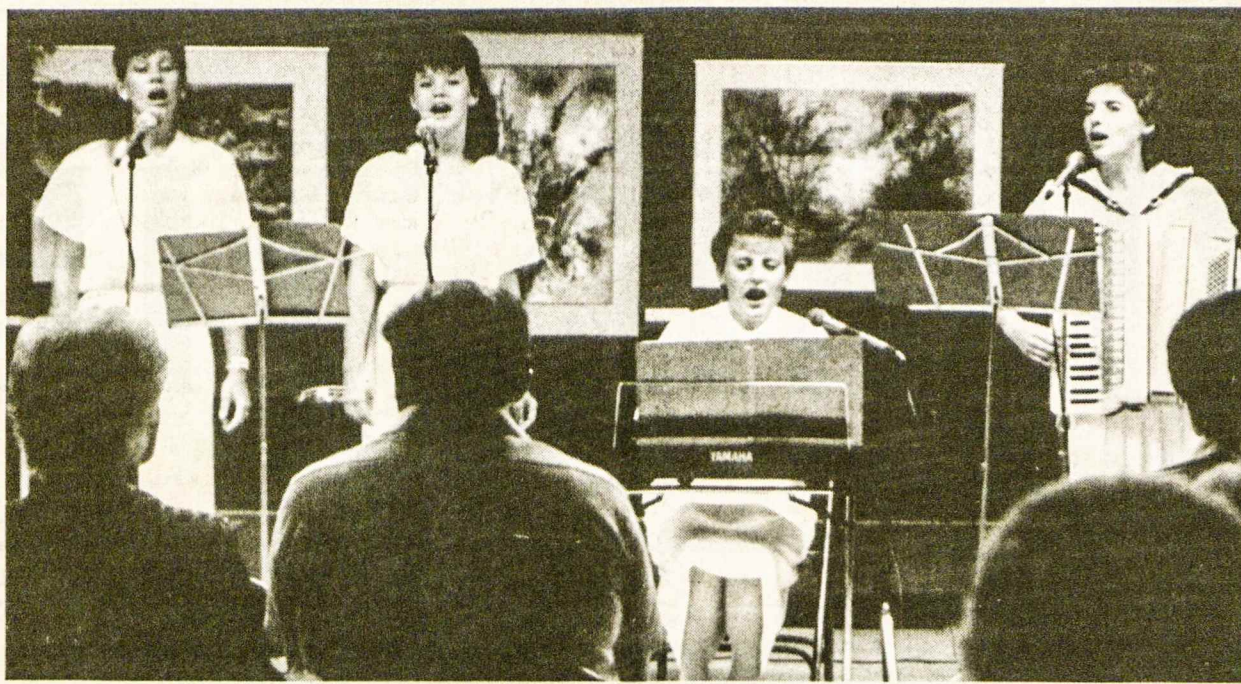
Esame dėkingi abiejų parapijų katalikų moterų skyriams, Toronto Lietuvių namų ligonių lankymo būreliui, šv. Pranciškaus Trečiojo ordino kongregacijos nariams už velionės lankymą švenčių ir kitomis progomis.

Ačiū visiems už užrašytas šv. Mišias, maldas, už gausų dalyvavimą laidotuvėse, velionės prisiminimą aukomis "Tėviškės žiburiams", Kanados lietuvių fondui ir Etobicoke General ligoninei. Dėkojame visiems mus guodusiems, pareiškusiems užuojautą žodžiu, laiškais ir spaudoje.

Mūsų padėka solistui V. Verikaičiui už giedojimą šventovėje, karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą velionei, B. Stanulienėi už pusrūgį paruošimą, mieloms ponioms už pyragus bei talką pusrūgį metu.

Liūdesyje likusieji:

dukros — Irena Ignaitienė ir Marija Miceikienė
sūnus Vytautas Lietuvoje su šeimomis
vaikaičiai ir provaikaičiai
sesuo A. Štuopienė su šeima

Toronto lietuvių kvartetas "Sutartinė" atlieka muzikinę programą Lietuvių fronto bičiulių stovykloje Dainavos stovyklavietėje 1987 m. vasarą. Iš kairės: Zita Girklytė, Daina Girklytė, Dana Pargauskaitė ir vadovė Nijolė Benotienė. Šiuo metu jos ruošiasi išvykai Australijon

Dabarties klausimai vasaros stovykloje

Rezistencinis sąjūdis — Lietuvių Fronto bičiuliai Dainavoje

VACYS ROCIŪNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

OSI grėsmė

Asta Banionytė-O'Connor, detroitieškė, jaunosios kartos veikėja Vašingtone, yra stipriai įsijungusi į "Class Action", kurios tikslas iškelti bylą prieš OSI ir Teisingumo departamentą, nes dabartinis įstatymas diskriminuoja baltiečius ir ukrainiečius, visiškai aplenkdamas karo nusikaltėlius rusus, vokiečius ir kitas tautas. Norima, kad apkalintieji būtų teisiami Amerikoje, o ne siunčiami į kitus kraštus — Sovietų Sąjungą ar Izraelį.

Antanas Mažeika šiuo reikalu yra išvystęs plačią akciją. Šiuo klausimu rengiami straipsniai teisės žurnalams, įsteigta paramos valdžioje, kongrese. Kalbėtoja prašė šiuo klausimu informuoti savo vietovių JAV atstovų rūmų ir senato narius.

Po perkrauto dienos paskaitų bei pranešimų gera buvo vakare susirinkti paplūdimio paviljone maloniam bendravimui, vaišėms, šokiui ir dainai. Stovyklos akordeonistas Audrius Polikaitis buvo šio jaukaus pobūvio muzikinio vadovas.

Politinė Maceinos teorija

Dr. Kęstutis Skrupskelis, profesorius South Carolina universitete, kalbėjo apie Lietuvos fronto ideologą, nepasaulėžiurinę politiką, kurios pradų jau reikia įieškoti dar nepriklausomoje Lietuvoje. Maceinos filosofijoje religija yra žmogiškoji tikrovė, kur valstybė neturi formuoti pasaulėžiūros, visus traktuoti vienodai. Valstybė yra didingas žmogaus kūrinys, todėl ji negalinti būti abejinga religijai. Valstybės mėginimas kištis į pasaulėžiūrą baigiasi nepasisekimu.

Žmogus yra ribota būtybė, kurioje vyksta kova tarp Kristaus ir Inkvizitoriaus. Žmogaus pažiūrų suformavimui daug įtakos turi jį supanti aplinka ir visuomenė.

Po paskaitos išsivystė įdomus pokalbis tarp paskaitininko ir klausytojų. Ingrida Bublėnė buvo puiki moderatore.

Demokratijos žlugimas

Oklahomos universiteto profesorius dr. Vytautas Vardys, daugelio veikalų ir studijų autorius, dabar išeinančio veikalą "Krikščionybė Lietuvoje" lietuvių ir anglų kalbomis redaktorius, šioje studijų savaitėje paskaitė ištrauką iš rengiamo veikalą apie nepriklausomos Lietuvos politinį gyvenimą, apie demokratijos žlugimą Lietuvoje.

Naujosios Lietuvos valstybės reikalų tvarkymas, kai tauta dar neturėjo politinės kultūros, buvo labai sunkus. Pagal 1923 m. gyventojų surašymą, Lietuvoje buvo 44% beraščių, o lietuvių net 83% ir 17% kitų tautybių. Net valstybinėse tarnybose buvo tik 63% lietuvių. Šie nuostatai nepriklausomo gyvenimo metais greitai keitėsi. Latviai ir estai turėjo žymiai daugiau inteligentijos. Krašte buvo nemažai korupcijos ir kyšininkavimo. Tauta nebuvo pribrendusi demokratinei santvarkai — sunkiausiai administruojamai sistemai. O gyventojai turėjo išrinkti 80 seimo atstovų iš 10 partijų kandidatų. 1922

m. konstitucija buvo priimta beveik vien katalikų partijų balsais. Lietuvos kova dėl Vilniaus jos nepopuliarino kitų valstybių sostinėse, o Klaipėdos kraštas su plačia autonomija Kaunui sudarė daug rūpesčių.

Politinės Lietuvos partijos buvo daugiau pagrįstos ideologiniais negu ekonominiais motyvais. Koalicijos laikotarpis krikščionių demokratų ir liaudininkų buvo pats produktyviausias: įvesta žemės reforma, sutvarkyti finansai, krašto saugumas, įsteigtas universitetas ir t.t. 1926 m. gruodžio 17 perversmas sukėlė daug bereikalingo triukšmo. Krikščionys demokratai buvo gan naivūs, tikėdami, kad A. Smetona, kaip buvo žadėjęs, praves laisvus rinkimus. Moderatoriaus Juozo Kojelio, dr. A. Šležo, J. Pabedinsko, M. Drungos ir kitų pasisakymai ryškino tą Lietuvos istorijos laikotarpį.

Damūžio studija

Taip jau šioje studijų savaitėje paskaitų tems susiklostė — praeitis ir dabartis pynėsi į studijinės dalies visumą. Dr. Damušis kalbėjo apie praeitį, Linas Kojelis — apie šių dienų aktualijas iš JAV sostinės.

Dr. Damušis gerai paruoštomis skaidrėmis vaizdavo Lietuvos gyventojų nuostolį okupacijose nuo 1940 iki 1959 m., kai buvo prarastas gyvenimo stolis — 1,066 mil. gyventojų: čia įeina sovietų okupacija 1940 m., nacių 1941-44 ir antroji sovietų okupacija. Išvežimai į Gulagą, nacių holokaustas, gyventojų pasitraukimas į Vakarus, žuvusieji kovoje už laisvę, repatriacija Lenkijon, žydų pasitraukimas į Sov. Sąjungą ir t.t. Nacių holokausto aukos siekia 165.000, dabar žydų Lietuvoje likę 28.000. Per pirmąją okupaciją išvežta į Gulagą 34.260, per antrąją — 120.000, į Vakarus pasitraukė 64.000 ir t.t. Surinkti duomenys bus vertingas įnašas į to laikotarpio Lietuvos tragedijos puslapius.

Naujienos iš Vašingtono

Iš Vašingtono atskridęs Linas Kojelis, specialus prez. R. Reagano asistentas, savo žodyje palietė mums įdomias aktualijas iš miesto, kur "jaučiamas pasaulio pulsas".

Lietuvių katalikų susitikime pietuose su prez. Reaganu, kuriuose dalyvavo vysk. P. Baltakis, Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis, Lietuvos krikščionybės sukakties komiteto pirm. J. Kavaliūnas ir kiti, buvo iškeltas tikinčiųjų persekiojimas Lietuvoje, įteiktas sąžinės kalinių sąrašas. Prezidentas pažadėjo savo paramą. Jam įteiktas ir suakutinis krikščionybės medalis.

Buvo stengiamasi susitikti su sekretoriumi G. Schultzu dar prieš jo pokalbį su sovietų užs. reikalų ministru. Linas kalbėjo apie Chautauko konferenciją, kur susitinka su sekretoriumi G. Schultzu dar prieš jo pokalbį su sovietų užs. reikalų ministru. Linas kalbėjo apie Chautauko konferenciją, kur susitinka su sekretoriumi G. Schultzu dar prieš jo pokalbį su sovietų užs. reikalų ministru.

centras Vašingtone (V. Nakas — vedėjas). Pavergtų tautų savaitė sostinėje praėjo sėkmingai. JAV gynybos departamentas išleido dokumentinį leidinį visam pasauliui įvairiomis kalbomis, kur Baltijos valstybės pažymėtos kaip nepriklausomos. Dėl OSI jis esąs optimistas, bet ir naujo įstatymo projektas nesąs labai geras. Gen. valstybės prokuroras Meese paskyręs žymų teisininką šiam klausimui ištirti.

Stovyklos dalyviai vakare galėjo pamatyti sovietų gamybos propagandinį filmą apie Lietuvos katalikų Bendriją anglų kalba.

Jaunimo simpoziumas

Šeštadienį, po Žolinių Mišių (rugpjūčio 15) ir pusrūgį padidėjęs stovyklautojų skaičius rinkosi į jaunimo simpoziumą. Jau beveik tradicija, kad kiekvienoje tokioje savaitėje girdimas ir jaunimo balsas. Jis paprastai žvelgia ne tik į save, bet ir į vyresniuosius bei aplinką, kurioje jie turi gyventi tarp dviejų kultūrų, daugelio tautų, rasių, religijų.

Simpoziume, kuriam pirminkavo Juozas Ardyas, dalyvavo du vaikinai ir dvi merginos.

Asta Banionytė-O'Connor, detroitieškė, skautė, baigusi politinius mokslus, penkerius metus dirbusi JAV kongrese, gyvenanti Vašingtone, D.C. Ji mano, kad tautos bei tėvynės meilė, nors ir buvo laikinai apmirusi, gali vėl atgimti, įieškoti savo kilmės šaknų. Norint daugiau jaunimo įtraukti į darbą, reikia turėti sąrašus, ryši su jais, turėti nuolatinį atstovą Vašingtone.

Linas Vyšnionis, 24 m., klivlandietis, ateitininkas, turis magistro laipsnį iš Rytų Europos istorijos, šiems mokslo metams vyksta mokytojauti į Vasario 16 gimnaziją. Kodėl jaunimas nesijungia į lietuvišką veiklą? Yra daug priežasčių: aplinkos įtaka; studentai turi mokyti ir duoną pelnytis, o kai baigia, dažnai gyvena vietovėse, kur lietuvių nėra; vyresniųjų parengimai ir jų veikla neįdomi — jaunimo nepatraukia. Veiklos metodai pasenę. Į lietuviškas pamaldas neina, nes jos taikomos vyresniesiems. Kai nedalyvauja lietuviškose organizacijose, primiršta ir lietuvių kalbą.

Edvardas Tuskenis, čekagieš, 1983 m. baigęs istoriją Illinoiso universitete, augęs lietuviškame Marquette Parko "gete" "mano tėvynėje". Savo teigimuose ryškino, koks didelis skirtumas yra tarp dabartinio ir jaunimo prieš 30 metų. Norint išlaikyti Jaunimo sąjungą, reikėtų sąjungos narių amžių padidinti iki 50 metų. Ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų jaunimas nutausta. Nutautimas paliečia ir vyresniąją kartą. Iš jaunimo į lietuvišką darbą įsijungia gal 1% ar 2%. Priklausymas amerikiečių organizacijoms padeda lengviau kilti karjeroje.

Jolita Gudaitytė, niujorkietė, doktorantė vaikų psichologijoje, skautų ir Jaunimo sąjungos veikėja, liuanistinės mokyklos mokytoja, lankiusi liuanistikos kursus Vilniuje. Ji klausė, kodėl taip neįvyko, kaip norėjome? Niujorko lietuvių veikloje nedaug dalyvauja ir vyresnioji karta: tuščios šventovės, lietuvių sa-

A+A

AGNIETEI PANUMIENEI

mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą vyrui ALBINUI,
dukroms Lietuvoje — DANUTEI, BIRUTEI ir
jų šeimoms, vaikaičiams, provaikaičiams ir
visiems giminėms —

O. P. Meškauskai I. P. Baronai
S. K. Galdikai J. J. Kazragiai
V. J. Alonderiai A. Zosinas
O. J. Karaliūnai M. J. Paukščiai
J. P. Gabrėnai F. S. Janušonai

A+A

MYLIMAI MAMYTEI MARIJAI PAKUTKIENEI

Seinuose mirus,

dukras — ELENĄ BALYTIENĘ ir ONĄ
GODELIENĘ su šeimomis nuoširdžiai
užjaučiame —

A. V. Apanavičiai P. T. Kareckai
F. B. Ankudavičiai D. B. Kriaučiūnai
J. B. Čebatoriai V. D. Kekiai
J. K. Rudaičiai B. D. Mačiai
P. P. Dums A. O. Dziemionai
J. J. Kamaičiai B. Rukšėnienė
J. A. Žukauskai

lės. Lituanistinėje mokykloje 48 mokiniai. Nebuvo iš ko išrinkti net ir tėvų komiteto. Tėvai neperdavė vaikams savo krašto meilės. Vis dar pasakojama apie praeitį iki II D. karo. Dirbantieji nėra įvertinami, jiems vis daugiau ir daugiau kraunama naujų darbų. Tik tai šokių grupės turi didesnę pasisekimą. Baigę mokslus greitai nori pasidaryti turtingais. Visokie gandai ir aštri kritika neprisideda prie noro jungtis į lietuvišką darbą. Kai Jolita lankėsi Lietuvoje, jautėsi kaip namie. Ir ten raginama neužmiršti lietuvių kalbos.

Papildomi pasisakymai

Po įvadinio pastabų pokalbio dalyviai pateikė klausimų savo kolegoms, išryškindami ar papildydami pareiktas mintis. Asta mano, kad lituanistinių mokyklų mokinių skaičius mažėja ir todėl, kad prieauglis mažėja. Esą ši jaunimo krizė nesitęs ilgai, nereikia būti pasimistais, jaunimas sugrįš prie savo kamienų. Jaunimui ir vaikams reikia kalbėti apie Lietuvos dabartį.

Linas ragina remti jaunimą, padėti jam, nes jis reikšmingas mūsų dienoms ir atečiai.

Edvardas, lankęs Vilniaus universiteto kursus, slaptai nurykęs į Kryžių kalną savo tėvynėje, kur jam padarė ne užmirštamą įspūdį visam jo gyvenimui. Čia mūsų jaunimas, pamiršęs savo tėvų vertybes, išlieja į amerikietišką gyvenimo srautą.

Jolita, įdomi ir įspūdinga kalbėtoja, irgi reiškė nuomonę, kad nereikėtų pulti į pesimizmą. Todėl mes čia ir susirinkome, kad geriau vieni kitus pažintumėm, suprastume problemų dydį, įieškotume tiltų, kurie jungtų kartas. Čia reikia keisti mūsų minėjimų nusibodusias ir pasenusias formas, įiešti naujųjų. Turime dirbti iki Lietuva bus vėl nepriklausoma valstybė. Iš apsilankymų Lietuvoje grįžtame su optimizmu dirbti, nes ir ten gyvena jaunimas išlydimus su raginiu: "veikite, veikite".

"Aš esu pasiryžusi" — užbaigė Asta.

Kai kurios išvados

Malonu buvo klausytis šių jaunimo atstovų pasisakymų: logiški, kritiški, su optimizmu priegaida, perduoti gera lietuvių kalbą. Jei tokių jaunuolių būtų kiekvienoje lie-

tuviškoje oazėje daugiau, kitokių tonų galėtume kalbėti apie realią padėtį ir ateitį.

Iš gausios auditorijos su klausimais, papildymais, su gestijomis įsijungė: Teresė Gečienė, kun. J. Borevičius, SJ, V. Akelaitis, A. Gečys, dr. A. Razma, dr. Rožė Šomkaitė, dr. P. Kisielius, J. Kojelis, V. Maželis, J. Pabedinskas, A. Raulinaitis. Neseniai iš Lietuvos atvykusi jaunuolė jaudinančiai kreipėsi į susirinkusius įieškoti tiltų tarp Lietuvos ir išėjusių jaunimo. Pasisakymuose ryškėjo mintys: bendrauti, bet nebendradarbiauti, gal reikėtų pagalvoti net apie jaunimo ekskursiją, surasti jaunimui lietuviškų darbų, kurie jiems imponuotų. Latvių jaunimas esąs geriau susiorganizavęs, nes ir vyresnioji karta nėra susiskaldžiusi į 15 partijų; jei norime jaunimą išlaikyti lietuvišką, prateisti išėjusių gyvybę, tėvai turi perduoti tėvynės ir tautos meilę savo vaikams, šalinti klūtis jaunimui įsijungti į lietuvišką darbą, rengti specialias jaunimo stovyklas, kaip tai daro frontininkai ar "Šviesa-Santara". Reikia surasti lėšų dirbančiam jaunimui kiek atlyginti.

Kanadietės koncertuoja

Ir 31-jį LFB poilsio bei studijų savaitė buvo baigta jaukiu žodžiu, dainos ir muzikos koncertu. Programai sklandžiai vadovavo Ingrida Bublėnė. Toronto lietuvių kvartetas: vadovė Nijolė Benotienė, sesutės Daina ir Zita Girklytės, Danutė Pargauskaitė, pasipuošusios baltomis vakarinėmis sukniomis, atliko 17 liaudies dainų ir lietuvių kompozitorių kūrinių. Akordeonas, vargonėliai, birbynė ir isp. būbnelis buvo gera palaida jaunoms, dailioms ir balsingoms kanadietėms.

Koncerto viduryje rašytojas Vytautas Volertas paskaitė savo novelę. Kvartetą ypač pakviestas dainuoti Australijoje, jaunimo kongrese. Plojimai ir gėlės išreiškė padėką už spalvingą pabaigtųjų koncertą. Studijų savaitės apžvalgę sušaukė parengę ir perskaitė Juozas Ardyas. LFB cv pirmininkas Juozas Mikonis padėkojo paskaitininkams, kun. V. Dabušiui, studijų savaitės dalyviams ir svečiams.

Vaišės, muzika, šokiai ir dainos palydėjo šią savaitę į praeitį.

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPOREALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

NiuJorke įvykusioje "Juodojo kaspino" demonstracijoje 1987 m. rugpjūčio 23 d. dalyvavo ir baltiečių jaunimas. Niutraukoje – latvė ANNA TREMANIS (dešinėje) simboliškai vaizduoja Baltijos kraštų pavergimą V. Maželis

Praeitis kalba dabarčiai

Išėivijoje pradeda rengti Vilniaus diena, primenantį Lietuvos sostinės praeitį, dabartį ir galimą jos ateitį

STEPAS VARANKA

Su kiekvienais prabėgančiais metais Lietuvos tragedijos diena vis rečiau prisiminama. Nepriklausoma Lietuva, be savo senos sostinės Vilniaus, spalio 9-ąją prisimindavo kaip gedulo dieną. Iš tikrųjų tai buvo lietuvių tautos pasiryžimo diena. Tą dieną visa lietuvių tauta šaukė "Mes be Vilniaus nenurimsim!"

Toks gėdingas Lenkijos elgesys su silpnesne tauta, išplėšiant iš jos teisėtą seną sostinę, atvėrė gilią prarają, tiksliau sakant, pūliuojančią žaizdą. Dar ir dabar lenkai nesupranta, kodėl jie tokį nusikaltimą padarė. Yra lenkuose ir šiandieną tokių, kurie nesusigaudo tautų istorijoje, savindamiesi jų žemes ir miestus.

1920 m. tas gen. Żeligowskio žygis, užgrobiančias Vilnių ir Vilniaus kraštą, vos nesukėlė Europoje gaisro. Neryžtingumas Vakarų politikų tą Lenkijos klatingą žygį toleravo.

Didelė dalis Lietuvos teritorijos buvo atplešta ir prijungta prie Lenkijos valstybės. Susidarė tokia būklė, kurią lenkų istorika Henryk Wisner pavadino "wojna nie wojna" — karas ne karas.

Iš dabar prieinamų archyvinų dokumentų aiškėja, kad Lietuva įsiekė kelių santykiams pagerinti. Bet kai tik žodis "Vilnius" lietuvių buvo minimas, pasitarimai bei derybos būdavo nutraukiamos.

Net po Ambasadorių konferencijos Tautų Sąjungos tarryba 1927 m. pripažino Lietuvos reikalavimus dėl Vilniaus teisėtai. Net pati Lenkija pripažino Lietuvos nusistatymą teisėtą. Tautų Sąjunga nevertė Lietuvos vyriausybės atsisakyti nuo savo nusistatymo.

Jeigu Lietuva būtų savanoriškai užmezgusi diplomatinius santykius su Lenkija, tai būtų pripažinusi Lenkijos smurtą ir atsisakiusi Vilniaus bei užgrobtą Vilniaus krašto.

Tame ginče daugiausia nukentėdavo Vilniaus krašto lietuviai. Jiems tekdavo pakelti pyktio rykščių skausmą. Toji kančių grandinė nenutrūko ir po ultimatumo, "draugiškus" santykius užmezgus. Žinoma, oficialiai, jie "pagrėjo". Deja, mūsų senoji sostinė Vilnius liko jų rankose. Net Vilniui vaduoti sąjunga buvo priversta nušviesti. Vilnius išbrauktas iš Lietuvos konstitucijos.

"Toronto Daily Star" 1938. III.18 pirmame puslapyje stambiom raidėm skelbė: "Brutal ultimatum backed by threats is served on Kovno".

II D. karas sunaikino išdizgį Lenkiją. Jos gyventojai patyrė didžiulius persekiojimus. Nemažas jų kariškių ir civilių rado prieglobstį jų skriaudžiamoje Lietuvoje. Lie-

tuva ir lietuviai nekeršijo jiems už jai padarytas skriaudas.

Gavę lenkai užuovėją Lietuvoje ir atgautame Vilniuje, buvo nepatenkinti. Lietuvai perėmus Vilniaus krašto administraciją, lenkai įsteigė pagrindžio organizacijas, pradėjo administracijos darbą trukdyti. Jų pogrindyje veikiantieji partizanai ir slapti kariniai daliniai pradėjo užpuldinėti lietuviškas įstaigas, policijos nuovadas ir net lietuvių karinius dalinius. Lenkai pasireiškė ir lietuvių žudymais. Čia tų faktų neminėsiu, nes jie yra daugumai gerai žinomi.

Lenkų tautą ištikusi baisi tragedija jos nepamokė. Jie ir dabar nenustoja reikšti savo pretenzijų į Lietuvos sostinę Vilnių ir Vilniaus kraštą. Lenkijoje jie yra Maskvos prtildyti, tačiau išėivijoje jie visais frontais skelbia, kad Vilnius ir Vilniaus kraštas bei kitos sritys yra prarastos tik laikinai. Tai skelbia ir emigracinė jų vyriausybė Anglijos Londone. Tiesa, kartais vienas kitas iš jų politikų ar veikiantis Lenkijoje pagrindis prasitaria, kad jie atsisaką savo pretenzijų į Vilnių ir Lvovą. Tai gražūs reti pasisakymai. Tie pasisakymai, be pakeitimo jų 1935 m. konstitucijos, negali būti vaisingi. Aišku, jeigu taip pasisakytų visa lenkų išėivijos bendruomenė, tai su ja turėtų skaitytis ir Londono "vyriausybė". Deja, tai tik svajonė.

Gyvenimo patirtis rodo, kad ir labai sunkios bei skaudžios žaidzos užgyja. Lieka po jų tik žymės. Tautos istorijoje tokias žymes dažnai metų dukias pridengia. Tačiau tai nereiškia, kad jas panaikina. Žaidzos dėmė lieka. Skriaudėjui, pagal krikščionišką moralę, reikia atleisti, bet užmiršti negalima... Praeities istorija — tai pamoka ateičiai.

Šiandieną lietuvių tautos padėtis yra pakitusi. Lietuvos sostinė Vilnius yra susijungusi su tauta bendroje komunizmo vergijoje. Šiandieną Vilnius yra lietuviškesnis, negu jis buvo lenkų okupacijos metais. Liūdna ir skaudu, kad jis ir visą Lietuvą nėra laisva ir nepriklausoma. Jei Vilnius dabar yra lietuviškesnis, tai nereiškia, kad Vilniaus problema yra galutinai išspręsta.

Jaltos nutarimai Lenkijai buvo primesti. Ji turėjo atsi-

sakyti visų užgrobtų žemių į rytus nuo Curzono linijos. Lenkija tų nutarimų nepripažįsta. Naujų pasikeitimų metu Rytų Europoje gali vėl iškilti senos ir naujos tautų problemos bei ginčai.

Lietuvių-lenkų problema turi būti nuolat gvildinama. Vilniaus klausimas ir aplanai viso Vilniaus krašto reikalas turi būti giliai svarstomas, studijuojamas, o svarbiausia, visuomenėje gerai ir aiškiai suprantamas. Lietuva nuo amžių Vilniaus niekada nėra atsisakiusi. Net uninijiais laikais lietuviai išreikalavo, kad dvilypės valstybės bendras karalius ar valdovas bent kas trečius metus gventų Vilniuje. Tas reikalavimas būdavo įrašomas įsipareigojimų aktan, kuris vadinamas "pacta conventa". Dažniausiai tie bendri "karaliai" lietuvių reikalavimų nevykdė, tačiau sostinės vardo neatėmė.

Po paskutinio dvilypės valstybės padalinimo 1795 m. Lietuvą pasigrobė rusai. Caro įsakymu, Vilnių buvo uždrausta vadinti sostine. Daug, daug metų vėliau, Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir trumpam laikui savo sostinę, kurią kaimynai lenkai atplėšė nuo Lietuvos kūno ir, kaip caro Rusija, uždraudė Vilnių vadinti Lietuvos sostine. Kodėl toji lietuvių mylima sostinė taip buvo blaškoma tarp įvairių baisių audrų? Turbūt nėra kitos sostinės su tokia audringa ir skausminga praeitimi.

Minėjimai Spalio 9-tosios, Vilniaus gedulo dienos, Lenkijai reikalaujant, po ultimatumo buvo panaikinti. Nuo to laiko ją dažniausiai prisimena vilniečiai. Deja, vilniečių negausus skaičius retėja, ir tos dienos prisiminimas blunka. Dabar, kad lietuviuose mėlė savo senajai sostinei nesumenkėtų, vilniečiai išėivijoje pradėjo rengti Vilniaus dienos minėjimus. Tuose parengimuose visada yra proga prisiminti didžiulį Vilniaus reikšmę Lietuvai. Vilnius — tai Lietuvos kultūros lopšys, tai Lietuvos širdis. Toje šventėje, savaime aišku, turi būti prisiminta ir skaudi Lietuvai Spalio 9-ji.

Kanados vilniečiai, talkinami Toronto Lietuvių namų kultūrinės komisijos, rengia Vilniaus dienos minėjimą lapkričio 29 Toronto Lietuvių namuose.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: *"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išėivijoj!"*

Bara jaunimą, kad blaiviai linksminasi

Rašo Lietuvos pogrindžio "LKB kronika" 73-čiame numeryje

1987 m. kovo 28 d. "Komjaunimo tiesa" ilgu straipsniu atskė į tikinčiųjų tėvų skundą dėl konflikto Alytaus rajone, Makniūnų kaime, kur 50 vaikų susirinko švesti seserų GRAŽULYČIŲ gimtadienio ir buvo grubiai užpulti bei tardyti milicininkų, mokytojų ir kitokio "aktyvo". Laikraščio korespondentė A. SVIRBUTAVIČIŪTĖ, pabrėždama "viešumo" ir "demokratėjimo" tendencijas, plačiai komentuoja LTSR prokuroro vyr. padėjėjo J. BAKUČIONIO atsakymą į tėvų skundą. Dėmesį patraukė kai kurios šio komentaro stiliaus ir turinio ypatybės. Apie tai ir norėsiu padiskutuoti.

Korespondentė savo straipsnį pradeda vienos gimtadienįje buvusios dalyvės mintimis, kad vakarėlįje bus smagu, tėvams leids pasišokti ir padainuoti. Nusikaltimo sudėties, kaip sako juristai, nepastebėjime. Bet... Kiek toliau cituojamos tėvų laiško nuotraupos: "GRAŽULYČIŲ Janina ir Angelė mūsų vaikus pasikvietė į gimtadienį. Mes išleidome su sąlyga, kad pobūvyje dalyvaus ir suaugusieji, be to, 23 val. vaikai turi būti namuose. 22 val. 10 min. į kiemą atvažiavo mašina... Šį įsibrovimą motyavo tuo, kad po Alytaus rajono kultūros namus daromas reidas. Po to milicijos majoras pradėjo tardyti ir gąsdinti vaikus, reikalavo pasisakyti pavardes ir vardus... Mes, tėvai, protestuojame prieš tokį pareigūnų savivaliavimą... Kokį vaikui padarė nusikaltimą, švesdami gimimo dieną be alkoholio, uždarę patalpoje ir suaugusių priežiūroje? Ką jie baisaus padarė? Po skundu — 11 parąšų.

Nors A. SVIRBUTAVIČIŪTĖ, kaip minėta, pateikė tik tai tėvų laiško ištrauką, čia pat, tarsi išsigandusi nepagrąžintos (o mums, Lietuvos katalikams, tokios įprastos!) tikrovės blyksnio, skuba į uždegintį: "Iš karto pasakysiu — tėvai neteisūs. Jie puikiai žino, kad vaikai pažeidė nepilnametęj elgesio taisykles". Tačiau ir toliau gilinantis į sujauktą ir miglotą straipsnį, "pažėdimas" esmė neišryškėja. Visa sunkioji kaltinimo "artilėrija" ta, kad vaikai svečiuose buvo po 22 valandos. Keista — visi juk žinome, respublikinė bei rajoninė spauda ne kartą reikė susirūpinimą, kad dauguma vadinamųjų diskotekų, šokių vakarų geriausiai atveju prasideda apie 24 valandą ir tęsiasi iki 3 val. nakties. Dalyvauja tenai, deja, ne tikai pilnametė. O apie blaivumą ir suaugusiųjų priežiūrą gal patylėsime — juo labiau, kad apie tą muštynių "kultūrą" ir naktinių orgijų "subtilybes" pusbalsiu pasisako ir oficialūs laikraščiai. Surinkite jūs 50 jaunų žmonių ir suruoškite gimtadienį be alkoholio, kur jaunuoliai linksminųsi, šoktų suaugusiųjų priežiūroje patys vidinio poreikio verčiami, dainuotų liaudies dainas! Ar tai neskamba beveik kaip fantazija mūsų jaunuomenę šiandien niokojančios demoralizacijos fone!

Susidūrę su tokia fenomenu GRAŽULYČIŲ gimtadienįje, tiek reido dalyviai, tiek korespondentė galėjo nebent padėkoti vakarėlio rengėjams, vaikų tėvams, nusistebėti, kokie motyvai, koks auklėjimo būdas suformavo šį jaunimą tokį kilnų, kokios pasakalėžūrines atsparas jį tokį palaikyti? Deja, kaip žinome iš tėvų protesto, įvyko visiškai priešingai. Tad kurgi pareigūnų nepasitenkinimo priežastis? Reikšmingomis straipsnio užuominomis, atsičiomis frazėmis iš vaikų tardymų lenda yla iš maisto... "Pas GRAŽULIUS mes sukalbėjome maldą ir šokome"... "Salėje ant sienos — medinis kryžius..." "Kas vienio šio pobūvio dalyvis? Gal giminystė? — Ne, — išsiaiškina straipsnio autorė, mat, dalyvavo ne tik GRAŽULIŲ šeimos nariai. Tai gal draugystė? Bet draugai, korespondentės nuomone, leistina tiktai vienmečiams, o čia buvo ir vyresnių, ir netgi nepažįstamų! Štai koks čia kriminalas! Nedrįskite, lietuviai, susirinkti, jei jūs ne vienos šeimos nariai, ir jei-gu jus, (o siaube!) galbūt vie-

nija ne giminystė, ne amžius, ne profesija, o ant sienos kabantis Kristaus kryžius! Tai kas, kad Jis — jūsų blaivumo, jūsų dainos ir tyro jaunystės džiaugsmo šaltinis! Tai kas, kad Jis — jūsų pagarbos tėvams, jūsų ryšio su jais, bendrystės, pasitikėjimo jais versmė! Nedrįskite, o jeigu vis dėlto nepabijosite — jūsų laukia reidai ir tardymai, panašūs į aprašytąjį Makniūnuose.

O kažin, kad šitą autorės nustatytą gimtadienįjį šventimo reglamentą — tiktai šeimos nariai, tiktai vienmečiai, jokių jaunesnių už jaunuolius, jokių nepažįstamų — pritaikytume kultūros namų vakarėliams, pagarsėjusiems susitikimams su kareiviais, kuriuos "internacionalinio auklėjimo" pretekstu rengė mokyklos? Kaip matome, vertinimo kriterijai skirtingi, ir tas skirtumas gilių pjūvių skiria mūsų visuomenę į dvi nelygiai traktuojamas puses, neapsiribodamas paviršiumi gimtadienio svečių išvaikymu.

Šių metų "Jaunimo gretose" I-me ir II-me numeruose su rimtu dėmesiu netgi smulkmeniškai buvo gilinamasi į lietuviškųjų pankų vidaus pasaulį — nuo spalvotų šukuosenų ir kniedžių prismaigstytų striukių iki jų filosofavimų ir receptų, kaip apsisvaiginti pigesne už degtinę "chemiją". Štai, atseit, globalinė visuomeninė problema! Ir iš kur? Ir kodėl jie taip?! O ar nors viena žinutė spaudoje paminėjo, kad Lietuvoje yra tūkstančiai katalikų jaunuolių, kurie gyvena pozityviais idealais, moka linksmitis be degtinės, brangina straipsnyje paminėtas liaudies dainas, domisi kultūrinio tautos palikimu ir jį saugo, sugeba skaisčiai mylėti ir kurti darnias, laimingas šeimas? Ar pasidomėjo bent vienas sociologas, bent vienas oficialus leidinys, iš kur jiems tai, kokie pradai žmonės tokias savybes išugdė, kai aplinka yra atvirai amorali, priešiška? Ne, kur ten, — toli mums iki pankų, o jeigu mums kas ir susidomės, tai nebent KGB ar panašaus reido dalyviai...

Žinoma, mes netrokštame valdiškių pagyrimų — ne dėl jų, o dėl Dievo taip gyvename. O tačiau jau seniai pastebėjome iškalbingų požiūrių nevienodumą — užrašytas ant sienos svetimakalbis keiksmažodis metų metais puikuoja centrinėje gatvėje, ir niekam akių nebado, o teuzrašo tik kas "Laisvę tikėjimui! Laisvę politiniams kalininiams!" Tą pačią naktį ne tai (sic!) kad tinkas, plytos bus nugremžtos...

Dėl šių akivaizdžių traktavimo skirtumų tenka pripažinti: teisūs GRAŽULIAI, savo pareiškime rašantys (kuo taip piktinasi korespondentė), kad "tikintieji persekiojami", "terrorizuojami", "kur sąžinės laisvė" ir neveltui, matyt, tiek nerimo autorės apklausinėjamos mokinukės akysė, kurį SVIRBUTAVIČIŪTĖ sakosi pastebėjusi. Straipsnia SVIRBUTAVIČIŪTĖ užbaigia ateistinė pedagogika labai būdingu pagyrimu berniukui, kuris: "Vyras, mat — močiutės įkalbinėjamas eiti į bažnyčią — čiukšt ir pro langą iššoka". Ir toliau: "Vaikai renkasi kelią. Tegu renkasi kelią. Tegu renkasi savarankiškai. Leiskite jiems pasirinkti tiesą, be klystkelių".

Taip, korespondentė, jūsų aprašyti vaikai pasirinko kelią — kaip patį pastebėjote — be alkoholio, su lietuviška daina, tėvų priežiūroje. Ir Jums, ir reido dalyviams įsiai pasirodė nelygus, su klystkeliais. Siūlote rinktis kitoki. Tiktai abejotinas tiesumas to kelio — "čiukšt ir pro langą" — kurį lenkų abejotina patariate. O jeigu jau pradėjome kalbėti apie kelius, tai leiskite pasakyti, kad šis kelias veda į šventovę. Jai atsakoma, kad tai šventovė sugriuvusio diktatoriaus vardo gatvė ir į jokią šventovę ji nebeveda. Senutė nustemba: "Tai kam apskritai reikalingas toks kelias, kuris neveda į šventovę?!"

Lietuviškosios skautijos fondo pirmininkas v.s. Č. KILIULIS kalbasi su vyskupu ANTHONY PILLA Klivlande Nuotr. V. Bacevičiaus

Ameriką užplūdo sovietų šnipai

BRONIUS VAŠKAITIS

Šiuo metu amerikiečiai su pagrindu gali didžiutis visokiems išradimais, o japonai — tų išradimų, jau viešumoje pasirodžiusių, kopijavimu bei šokių tokiu patobulinimu ir masine gamyba. Sovietai gi gali didžiutis įvairiausių JAV paslapčių, ypač susijusių su naujais kariniais išradimais, vogimu. Nepernesiausai vienas amerikietis mokslininkas išsitarė, kad šio krašto aukštos technikos dėka ir fantastiškai atrodantys projektai gali būti įgyvendinami, jei tik duodama pakankamai laiko ir pinigų. Dėl to KGB agentams atsivėrė labai platūs šnipinėjimo laukai. Jų "biznis" taip pagerėjo, jog Ameriką teko skelti į dvi dalis: rytinę ir vakarinę (jas skiria Misisipės upė). Vakarinis sektorius yra kontroliuojamas iš Mexico City, o rytinis — iš sovietų ambasados Vašingtone.

Knyga apie saugumiečių veiklą

Sovietų šnipų "žygdarbiai" gana plačiai atskleidžiami neseniai pasirodžiusioje knygoje "The New KGB: Engine of Soviet Power". Jos autoriai yra Robert T. Crowley ir William R. Corson. Esą šiuo metu sovietai ir jų satelitai, įskaitant ambasadas, konsultatus bei Jungtines Tautas, turi 2100 tarnautojų, iš kurių, pagal FBI duomenis, 30-40% yra gerai paruošti šnipai. Jų skaičius nuo 1972 m. (per 15 m.) padvigubėjo. Į šnipinėjimą yra įtraukta maždaug pusė ir tų pareigūnų žmonių.

KGB agentai nūnai ypatingą dėmesį kreipia į mokslines institucijas, kuriose atliekami bandymai svarbių, naujų dalykų suradimui. Jų akys išskirtinai yra nukrypusios į Massachusetts Institute of Technology, Carnegie-Mellon University, Princeton University. Be to, didelis taikynys yra firmos, atliekančios gynybos departamento užsakymus. Tokios yra "General Electric Co.", "Boeing Co.", "Lockheed Corp.", "Rockwell International Corp." Šnipinėjimams, kurie pradžioje atrodė labai nekalto pobūdžio, sovietai vartoja įvairius metodus ir visokių profesijų amerikiečius: mokslininkus, inžinierius, žurnalistus, sekretores, aukštuosius mokslus bebainį kongreso personalą ir t.t. Juos domina kiekvienas, kuris turi ar gali turėti bet kokį kontaktą su slaptomis žiniomis. Įdomu pažvelgti į kai kuriuos jų šnipinėjimo būdus.

Bandymas pasitelkti mokslininką

Neseniai Vašingtone vienas amerikietis profesorius politinių mokslų simpoziume darė pranešimą apie Sovietų Sąjungą. Jam baigus kalbėti, prisistatė vienas su stipriai akcentu ir pasisakė esąs studentas labai besidomįs politinėmis temomis. Teiravosi ar profesorius nesutiktų su juo pietauti ir minėtomis temomis plačiau išsikalbėti. Profesorius tai nebuvo staigmena, nes jis gana dažnai su savo universiteto studentais bevalgant diskutuodavo įvairių klausimus. Pasiūlymą tuojau priėmė ir susitarė, kur ir kada susitikti. Tačiau profesorius didžiai nustebė, kai prie jo netrukus prisistatė du vyrai ir pasisakė, jog jie esą FBI pareigūnai. Jie painformavo mokslininką, kad žmogus, su kuriuo kalbėjo, nėra studentas, o KGB agentas. Jo tikslas yra išsiaiškinti ar profesorius yra vertas įtraukti šnipinėjimam. Taipgi nurodė, kokia linkme pasikalbėjimas vyks pietų metų ir pridėjo, kad šnipas prieš išsiskiriant ką

nors "užmirš", kad būtų proga sekančiam susitikimui.

Pietų metu profesorius labai nustebė, kad viskas vyko lygiai taip kaip FBI pareigūnai pranašavo. Šnipas buvo nuostabiai agresyvus ir kėlė įvairiausių klausimus, nieko bendro neturinčius su politiniais mokslais. Pokalbiui pasibaigus, "užmiršo" pasiimti turėtą straipsnį. Tačiau profesorius jis daugiau nebekontaktavo. Greičiausiai todėl, kad susitikimo metu paaiškėjo, jog jis pats neturi slapty žinių, nėra įtakingas kitų akademikų tarpe ir neturi draugų, kurie galėtų dominti sovietus.

Toliau aiškinama, kas būtų atsitikę, jei saugumiečiai jis būtų patikęs. Pirmas žingsnis — pasiūlymas 150 dol. už paliktą straipsnio perskaitymą bei jo pakomentavimą. Už vėliau įteiktos knygos perskaitymą bei pareiškimą savos nuomonės — 300 dol. Sekantis gundymas jau daug didesnis — 3000 dol. už specialaus straipsnio parašymą užsienio žurnalui, dažniausiai aiškinant, kad to žurnalo savininkas yra šnipas giminaitis. Žmogus, pinigų sugundytas, straipsnį parašo, dar neįsąsčius, kad atlieka šnipinėjimo darbą. Seka siūlymas išvogti slapto dokumentus arba kitą sovietus dominantį medžiagą. Už tai jau siūlomos didelės sumos pinigų, brangenybės, moterys ir t.t. Dabar jau darosi aišku, kad bandoma įtraukti į šnipų tinklą. Tada būna paskutinis momentas pasprukti iš KGB nagų arba ir toliau su jais bendradarbiauti. Pasiūlymą priėmus, reikalaujama pinigų gavimo pakvitavimo. Šis aktas dažnai yra slaptaifotografuojamas. Tas pats atliekama, jei turima intymių santykių su moterimi. Norint pabėgti nuo KGB agento, prasideda šantažas, grasinimas dokumentaliai įrodyti šeimai, draugams nusikaltimo aktus.

Kiti šnipinėjimo metodai

Sovietams labai svarbu turėti sąrašą žmonių, dirbančių prie slapty projektų. Pavyzdžiui, jų agentai vyksta į "Rockwell International" korporacijos mašinų statymo aikštę ir nusirašo automobilių numerus. Tada eina į vietinį automobilių departamentą ir sužino, kam mašinos priklauso.

Kitas atvejis. Lenkas, kuris dirba KGB naudai, susidraugauja su žmogumi, tarnaujančiu pas rangovą, atliekantį slapto karinius užsakymus. Pastarajam patekus į piniginius sunkumus, siūlosi padėti, jei pristatys darbovietės tarnautojų slapta telefonų knygą. Turėdami sąrašus, agentai pradeda megzti platų šnipinėjimo tinklą.

Jie nepamiršta ir jaunų žmonių. Slampinėja po minėtų mokslo institucijų koridorus ir nuo skelbimo lentų nusirašo studijas bebaigiančių ir tuojau norinčių dirbti išradimų srityje pavardes. Knygoje minima, kad viename daugiabutiniame name, esančiame gražiame Washingtono rajone, gyvena 9 KGB agentai, kurie naktimis maišosi geruose baruose ir bando susidraugauti su jaunimu, darbovietėse prieinančiu prie slapty dokumentų.

Manoma, kad įvairiais būdais sovietai yra išvogę iš Amerikos labai daug paslapčių, ypač susijusių su naujų tarpkontinentinių raketų, naujų kovos lėktuvų, naujų prieš povandeninius laivus torpedų gamyba. Žinant, kad kai kurie išradimai kainuoja daug milijonų dolerių, tai yra be galo dideli KGB agentų laimėjimai. FBI yra paruošusi knygėlę, pavadintą "The Unseen Conflict". Joje nurodyta kaip saugotis šnipų.

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis. Telefonas 625-2412 P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ŠACHMATŲ SUKAKTIS

Lietuvos šachmatų šimto metų sukaktis rugpjūčio 26 d. paminėta Vilniuje, Meno darbuotojų rūmuose. Sukaktis sušiekama su tada įsteigtu „Vilniaus šachmatų būreliu“ – pirmąją šio žaidimo organizacija Lietuvoje. Sukakties šventėn atvyko garbės svečiai: pasaulio eksčempionas M. Botvinnikas, dabartiniai čempionai M. Čiburdanidzė ir G. Kasparovas, Sovietų Sąjungos šachmatų federacijos pirmininko pavaduotojas J. Averbachas. Baltojoje Meno dąbuotojų rūmų salėje įvyko jubiliejinis Lietuvos šachmatų federacijos posėdis, kuriame pranešimą padarė jos prezidiumo pirm. H. Puskunigis, apžvelgdamas Lietuvos šachmatininkų laimėjimus. Lietuvos kūno kultūros ir sporto komiteto šachmatų sukaktį skirti atminimo medaliai įteikti atvykusiems pasaulio čempionams, Lietuvos šachmatų veteranui Vladui Mikėnui ir dvidešimtmetei K. Baginskaitėi, neseniai tapusiai pasaulio merginų čempione. Minėjimas užbaigtas keturių pasaulio čempionų simulanu, kurį žaidė G. Kasparovas ir M. Čiburdanidzė, vilniečiai pasaulio jaunimo čempionai – K. Baginskaitė ir E. Rozentalis.

KLAIPĖDA–VILNIUS

Rugsėjo pradžioje atidarytas naujasis greitkelis Kaunas–Klaipėda Lietuvos uostą sujungė su sostine Vilniui. Mat pirmasis greitkelis tarp Vilniaus ir Kauno, pradėtas tiesti dar paskutiniomis nepriklausomybės mėnesiais, buvo užbaigtas 1970 m. Kauną su Klaipėda ilgą laiką jungė 1934-39 m. užbaigtas pirmas viešasis kelias – Žemaičių plentas, ejęs per gyvenvietes. Pokaryje tas plentas susilaukė išsamaus atnaujinimo, bet jo nepakako greit augančiam eismui. Žemaičių plentą teko pakeisti nauju greitkeliu, kuris tapo Vilniaus–Kauno greitkelio tęsiniu. Naujasis greitkelio ruožas tarp Kauno ir Klaipėdos aplenkė Ariogalą ir Raseinius, Gargždus, Vežaičius, Laukuvą ir Kalitinėnus. Senasis Žemaičių plentas liko tik vietiniam eismui. Greitkelis turi keturias eismo juostas, asfaltuotas kelkraščius, betoniniais borteliais sutvirtintus dangos kraštus, praplatintą žalią skiriamąją juostą. Saugų ir patogų eismą užtikrina dešimties skirtingo lygio sankryžos. Prie vandens telkinio ar miškų įrengtos poilsio aikštelės su suolais, stalais, pavėsinėmis, prausyklomis, vieta palapinėms ir laužams. Vaziuojant naujuoju greitkeliu, Klaipėda prie Vilniaus priartėjo tik devyniais kilometrais, bet kelionės trukmė sumažėjo viena valanda. Naujas greitkelis iš Vilniaus yra nutiestas Ukmergės ir sparčiai artėja prie Panevėžio. Kažkodėl tebėra užmirštas kadaise buvęs svarbus beveik 200 km plentas Kaunas–Žarasai, Latvijos pusėje sujungtas su Daugpiliu, Lietuvos pusėje turėjęs Smėlynės mutinę.

TURISTAI KLAIPĖDOJE

„Komjaunimo tiesa“ rugsėjo

10 d. laidoje skaitytojus informuoja apie grupę turistų iš V. Vokietijos, atvykusių Klaipėdon. Grupei vadovavo vokietis, iš jos evakuotas ketverių metų amžiaus, kai prie šio miesto artėjo besibaigiančio II D. karo banga. Jis sakėsi norėjęs pamatyti gimtąjį savo miestą. Turistai iš V. Vokietijos tikimasi didesnio skaičiaus, nes ten yra nemažai Klaipėdoje gyvenusių ar gimusių vokiečių. Esą buvo kalbama, kad ji ir dabar tebėra apiešta. Šiuos gandus paneigs sugrįžę turistai, kuriems teko žavėtis Klaipėdos uostu, atstatytais ir rūpestingai prižiūrimais senovės paminklais, naujais rajonais, aukštos klasės viešbučių „Klaipėda“, greitkeliu Vilnius–Klaipėda. Sovietinio turizmo komiteto Vilniaus skyriaus valdytojas R. Vaigauskas aiškina, kad dabar užsienio turistams siūloma apsilankyti Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Trakuose, Druskininkų ir Palangos kurortuose. Problemą sudaro tik nepakankamas viešbučių skaičius. Kaune laukiama naujo „Inturisto“ viešbučio, kurį artimiausiais metais įsipareigojo pastatyti sutartį pasirašiusi viena Lenkijos firma.

DIDYSIS PRIZAS

Didįjį prizą iš IV-sios sąjunginės ultralengvų skraidymo aparatų apžiūros Tušine parsivežė Lietuvos atstovai. Vertintojai jį paskyrė už geriausiai organizuotą mėgėjišką aviacijos konstruktorių veiklą. Plauto pritaikymo aparatų klasėje geriausių buvo pripažintas dvivietis brolis Broniaus ir Romo Vaineikių lėktuvas „Egzotika“, vienvietis klasėje – Algirdo Lukoševičiaus „Machaoonas“, daugiavietis klasėje – Kintauto Juodėno „Medvėgalis“. Apžiūros komisiją stebino Romo Liekio motorizuota skraidyklė, parduotiesio Algio Šimėno pasigamtintas originalus variklis. Pasiekti laimėjimai džiugina Lietuvos mėgėjišką skraidymo aparatų federacijos pirm. Česlova Balčiūną. Mėgėjiškų konstruktorių veiklą Rūpuliukoja jų atskyrimas nuo skraidymo pasigamtintais lėktuvėliais. Skraidyti oficialiai leidžiama tik lakūnams.

ZOOLOGIJOS SODE

Liūtų pora Kauno zoologijos sode susilaukė žvalaus naujagimio. Trijų mėnesių liūtukas gražiai auga, maitinamas pienu, susmulkintos mėsos įdaru, kiaušiniams su vitamais. Sodan 1980 m. buvo atgabenta pirmoji žirafų pora. Konkurso kelių lankytojai patinui išrinko Gluosnio, o patelei Nendrės vardus. Žirafos puikiai aklimatizavosi specialiai aštuonių metų aukščio pastate. Pirmasis žirafų jauniklis išgyveno vos kelias valandas. Antrasis žirafukas gražiai augo, linksminamas lankytojų, bet susilaukė koją ir liūdnai baigė savo dienas. Šiemet Gluosnis ir Nendrė susilaukė trečio jauniklio, kurį zoologijos sodo darbuotojai pavadino Beržu.

V.Kst.

Lietuvių vežimas-platforma Winnipeg Folkloros parade 1987 m. vasarą. Iš kairės: Marijus Timmermanas, Erika Samulaitė, Lisa Saladin-Daubaraitė, Aldona Janciuikaitė, Brigita Barkauskaitė. Prietelio – Tėklė Timmermanienė. Platforma buvo apjuosta tautinių spalvų juosta

London, Ontario

DĖMESYS LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS sukaktį londoniškų buvo skirtas ne tik žodžiais, atsilankymu į minėjimą, bet ir stambiomis aukomis. Juozas ir Anastazija Kisieliūnai su proga paskyrė \$500 kauką parapijai. Pačiam minėjimui paremti aukoj: po \$100 – J. L. Lukšos, J. P. Butkai, A. Gaidauskaitė; po \$50 – R. Miškinienė, V. P. Kuzmai, A. Petrauskas. Klebonas visiems išreiškė nuosirdžiausią padėką.

A. A. PRANAS STYGA mirė 1987 m. rugsėjo 8 d., pergyvenęs priepuolį ir dvi širdies atakas, baigdamas 77-uosius metus. Palaidotas iš Šiluvos Marijos šventovės Šv. Petro katalikų kapinėse rugsėjo 11 d. Paliko žmoną Antaniną, sūnus Vytautą ir Sarūną su šeima (įskaitant trejetą vaikų). Kanadoje, brolį Zenoną su šeima Detroito ir seserį su šeima Lietuvoje. Laidotuvių apeigas atliko klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM, vargonavo muz. R. Vilienė ir giedojo jos vadovaujamas, „Pasvaidė“ choras.

Pranas buvo nekompromisinis lietuvis patriotas. Jis buvo stiprių įsitikinimų tautietis ir pareigos žmogus tiek tautinėje, tiek ir religinėje srityje. Kol sveikata leido, aktyviai dalyvavo Londono lietuvių veikloje, eidamas įvairias pareigas KLB apylinkės darbuose, buvo Kanados lietuvių fondo narys. Mėgo meną ir visada stengėsi būti kurybiškai piešdamo, bet dažniausiai užsiimdavo drožinėjimu, iš medžio tautinėmis ir religinėmis temomis. Mėginavo daryti eilėrašius.

Vėlonis gimė Kauno apskrityje 1910 m. lapkričio 22 d. Tarnavo karo policijoje Kaune. Už pagalbą saugant prezidentūrą nuo užėmimo bei pasižymėjimą, surištą su pavojumi gyvybei, buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino medaliu. Jis pats stebisi, kaip išliko gyvas, kai susisauždymo metu kulipkos skriejo pro patį jo ausis. Paskutiniiais keleriais metais jis pasiramšiuodamas ramens tais kiekvieną sekmadienį atvykdamas į lietuvių pamaldas, nušluodavo priimti Komunijos. Kitas tokiam būklėn patekęs būtų nerizikavęs lipti dvejus laiptus aukštn į žemyn. Bet Pranas buvo įsisąmoninęs, kad tai yra jo, kaip krikščionies, sekmadieninė pareiga.

Mielas Pranai, išsėkis svetingoje Kanados žemėje, kai tau nebūvo lemta sugrįžti tėvynėn, kurios tu taip ilgėjais. D. E.

VELIONIS PRANAS STYGA,

gyvas būdamas taip eiliavo:

Jei sulaukčiau grįžti į laisvą Tėvynę,
Grįžęs išbučiuočiau laukų žiedelius
Ir mielą trispalvę prie krūtinės glausčiau,
Daug metų vis ilgiuosi šventos Lietuvos.

Gedimino pilį aš ten aplankyčiau
Ir didvyrių kapus rožėn apsidindčiau,
Kelias aš nueičiau ten prie Aušros Vartų
Švenčiausią paveikslą matyčiau dar kartą.

Tada aš parbėgiau kur žydėjo vėsnys,
Gal ir pėdas rasčiau buvusios jaunystės.
Iš ten aš keliaučiau į smėlio kalnelį,
Kur kapas matytų sraunų Nemunėlį.

Veliuonos kalnelį išlis tėvelis ir brangi močiutė,
Ten išlis brolėliai ir mielos sesutės.
Ir aš ten išsėčiau po ilgus kelionės,
Laukčiau paskutinės dieviškos malonės.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisyms ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Savaitgalis, skirtas tikinčiajai Lietuvai

Pagrindinis Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimas Mičigane

Daugelyje vietovių Mičigano valstijoje Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimai buvo organizuojami vietinio pobūdžio. Išskirtinas minėjimas įvyko Lansinge, Mičigano sostinėje. Ten įvyko pamaldos Šv. Marijos katedroje, pilnoje amerikiečių, nes lietuvių ten beveik nėra. Bet ten gyvena dr. Romualdo ir Gražinos Kriauciūnų šeima. Jie buvo tik iškilmių kalviai. Jiems talinkino gretimame miestelyje gyvenanti adv. Arūno Ūdrio šeima. Visa, kas buvo reikalinga, „importavo“ iš Detroito. Minėjimas buvo aukšto lygio.

Pagrindiniam Lietuvos krikščionybės minėjimui, kuris rengiamas Detroito priemiestyje Southfield, komitetas skiria ypatingą dėmesį. Programa sudaryta įvairi ir plati. Darbai paskirstyti penkiomis komisijom, kiekviename dirba po kelis ar keliolika žmonių. Liturgijos komisijai vadovauja B. Neverauskas, meno parodos – N. Zelinder, koncerto – M. Abarius, vaišių – D. Doveinienė, lėšų – V. Petrulis. Informaciniame komiteto posėdyje lietuviškų radijo valandėlių atstovams ir spaudos žmonių liturgijos komisijos vadovas savo pranešime džiaugėsi, kad sukakties Mišių leidinėlių redaguoja Pr. Zaranka.

Pagrindinis Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimas Mičigane įvyks spalio 17 ir 18 d.d. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje ir Kultūros centre, 25335 W. Nine Mile Road, Southfield, Michigan 48034, tik keli blokai į vakarus nuo Telegraph.

Šeštadienį, spalio 17 d., 6.30 v.v. – meno parodos atidarymas, 8 v.v. – koncertas "Volungės" choro iš Toronto, kuriam vad. muz. D. Viskontienė. Koncertui bilieto kaina – \$8 asmeniui.

Sekmadienį, spalio 18 d., 10.15 v.v., vėliavų pakėlimas. Apeigoms vadovauja jaunimas. Iškilmingas Mišias 10.30 v.v. atnaušaus arkiv. Edmund C. Szoka, vysk. Paulius Baltakis, OFM, vysk. Vincentas Brizgys, vysk. Moses B. Anderson, jėzuitų provincijolas Antanas Saulaitis, SJ, lietuviai ir amerikiečiai kunigai. Mišių metu giedos jungtinis choras. Po pamaldų – iškilmingi pietūs. Arkivyskupas yra pakviestas dalyvauti pietuose. Bus ir me-

ninė programa, kurią atliks tautinių šokių grupė "Audinys", vadovaujama Rusnės Kasputienės. Pietų kaina suaugusiems – \$10, vaikams iki 12 metų – \$5. Pietums bilietus įsigyti arba stalus užsisakyti reikia iki spalio 12 d. Visais reikalais dėl bilietų prašoma kreiptis į Juozą Oreną (26808 Simone, Dearborn Hts., MI 48127. Tel. (313) 274-4136). Windsoriečiai prašomi kreiptis į Romą Dumčią.

Mičigano komiteto svajonė, kad viskas pasisektų taip, kad atgarsiai pasiektų Šv. Tėvą, kad arkivyskupas, buvęs dešinioji ranka Šv. Tėvui lankantis Amerikoje, pamatytų, jog lietuvių čia daug ir kad lietuvių balsas reikšmingas. Tikimasi, kad arkivyskupo buvimas sutrauks ir televizijos filmuotojus. Spalio 17 ir 18 d.d. visi keliai ne tik Amerikoje, bet ir Kanadoje tegu veda į pagrindinį Lietuvos krikščionybės 600 metų minėjimą Mičigano Southfield – Detroito priemiestyje.

Baigsiu maldelės žodžiais, kurie buvo lietuviškai pasakyti Popiežiaus Mišių metu Silverdome, futbolo stadione: Už lietuvių, kurie švenčia 600 krikščionybės metų.

Duok nuolatines drąsos ir stiprybės jiems, išsklaidytiems po visą pasaulį, o ypač tiems, kurie yra varžomi, ir negali laisvai išpažinti savo tikėjimo.

Roza Ražauskienė

Hamilton, Ontario

A. A. JONO SADAUSKO mirties metinės buvo paminėtos rugsėjo 26 d. Mišiomis AV šventovėje. Metinės dalyvavo vėlonies šeima, giminės ir apie 100 buvusių jo draugų bei artimųjų. Gedulines Mišias atnaušavo par. klebonas kun. J. Liauba, vargoninkavo muz. A. Paulionis, kuris su V. Paulioniene pagiedojo atitinkamų giesmių. Po pamaldų visi buvo pakviesti pusryčiams į AV par. salę. Trumpą žodelį ta proga pasakė K. Milleris. Jis kalbėjo apie tradicijų lietuvių prisirišimą ir jų rodomą pagarbą savo mirusiems.

Prieš metus mirusį a.a. Joną visada čia prisiminsime, nes jis buvo vienas iš mūsų. Jis nesitraukė nuo savo žmonių. Jį visados matydavo šventovėje, susitikdavom Jaunimo centre, lietuvių renginiuose. Prisimename jį kaip daugelio metų kruopštų Vysk. Valančiaus mokyklų išdininą, lietuvių bankelio "Talka" revizijos komisijos ir AV par. tarybos narį. Gaus žmonių dalyvavimas metinėse parodė, kad vėlonis nėra pamirštas nei savo šeimos nei savo draugų. K. M.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 3%
santapas 5.25%
kasdienines palūkanas už santapas 4.75%
term. indėlius 1 m. 9%
term. indėlius 3 m. 9.50%
reg. pensijų fondo 6.50%
90 dienų indėlius 8%
(minimum \$5,000)
Reg. pensijų 1 m. 8.75%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 10.50%
asmenines paskolas 12%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2,000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Akademiniškas skautų sąjūdis po daugelio metų pertraukos rengia savo narių suvažiavimą š. m. spalio 16-18 d.d. Čikagoje. Dalyvauti kviečiami visi nariai. Negalintys prašomi savo įgaliojimus parūpinti dalyvausiantiems. Įgaliojimus turi patvirtinti skyriaus valdybos ar valdybos. Teisę balsuoti turės visi nariai, užsimokėję nario mokesčių. Tai bus galima atlikti registruojantis. Pilna informacija apie suvažiavimą išsiuntinėta tiems, kurių adresai yra žinomi. Tačiau yra narių pakeitusių adresus, negavusių pranešimo. Ir tokie yra kviečiami dalyvauti, nors ir nesulaukę oficialaus kvietimo. Informaciją teikia, suvažiavimo dalyvių registruoja Aldona ir Antanas Raucha, 10423 Broadmoor Drive, Palos Hills, IL 60465, USA. Tel. (312) 598-7438. Negalintys dalyvauti kviečiami suvažiavimą paremti finansiškai. Suvažiavimas spalio 16, penktadienį, 7.30 v.v., bus pradėtas iškilminga ASS Čikagos skyriaus sueiga mažojoje Jaunimo centro salėje. Oficialioji suvažiavimo dalis spalio 17, šeštadienį, įvyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Čia bus išklausyti skyrių pranešimai, aptartos 1988 m. studijų dienos. Numatytos svarstybos "ASS ateitis" ir "Politinė ASS veikla". Diena užbaigiama iškilminga vakariene. Spalio 18, sekmadienį, pradeda mas Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje. Mažonoje Jaunimo centro salėje dar kartą bus mesetas žvilgsnis ateitin, priimti nutarimai.

Filadelfijos lietuviai Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį minės lapkričio 1, sekmadienį, Visų šventųjų dieną, Šv. Petro ir Pauliaus katedroje. Rengėjų komitetas įsijungė visų trijų lietuviškų parapijų klebonai, LB apylinkės valdyba bei kiti pasauliečiai. Pagrindiniu iškilmių dalyviu sutiko būti kardinolas John Krol. Iškilmen tapgi įsijungs vysk. P. Baltakis, OFM, ir du kiti vyskupai. Sukakties minėjimas prasidės 2.15 v.p.p. religiniu koncertu katedroje. Programą atliks sol. Ona Pliuskonienė, smuikininkė Brigita Pumpulytė-Kasinskienė ir jungtinis lietuvių choras. Dalyvauti iškilmingose pamaldose pakviesti visi šioje vyskupijoje gyvenantys lietuvių kilmės kunigai, kazimierietės seselės, Filadelfijos burmistras bei kiti miesto ir valstijos pareigūnai. Lėšas telkia rengėjų komiteto finansinės sekijos pirm. Algimantas Gegys. Visų aukotojų pavardės bus skelbiamos radijo programose. Čekius prašoma rašyti Lithuanian Christianity Jubilee vardu ir siųsti Algimantui Gegiui, 9660 Pine Rd., Philadelphia, Pa. 19115, arba įteikti lietuvių parapijų kunigams. Sukakties vaišės bus surengtos Fisherio restorano salėje Bensaleme, prie Street Rd., netoli 95-tojo kelio.

Urugvajus
Montevideo lietuviai Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį savo Nekaltiausios Marijos Sirdies parapijoje šventė birželio 28 d., kai ji buvo švenčiama Vilniuje ir Romoje. Koncelebracines Mišias parapijos šventovėje vysk. Raul Scarrone atnaušavo su klebonu J. Giedriu, SJ. Lietuviškas giesmes giedojė "Aido" choras, diriguojamas Vytauto Dorelio. Tautiniais drabužiais pasipuošę jaunimo atstovai atnešė aukas – lietuvišką koplytėlę, Fatimos Marijos paveikslą ir paskutinį "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" tomą. Kartu atnešta gėlių puokštė po pamaldų buvo padėta prie lietuviško kryžiaus. Vysk. R. Scarrone pamokslė kalbėjo apie tvirtą lietuvių tautos tikėjimą, jos patirtas dideles aukas už ištikimybę krikščionybės atneštam tikėjimui ir meilę kėnciančiai tautai. Jis taipgi priminė popiežiaus Jono-Pauliaus II Romoje palaimintu paskelbtą arkiv. Jurgį Matulaitį, MIC. Po pamaldų visi susirinko parapijos salėje prisiminti tragišką birželio, kurio pradėtą vergiją tauta kenčia ir dabar. Pranešimą apie skaudžiusius įvykius padarė jų liudininkas Gvidas Mačankas. Choras "Aidas" padainavo kelias dainas. Minėjimas užbaigtas visų sugiedota "Lietuva brangi".

Australija
Melburne veikiantis būrelis, telkiantis lėšas Tautos fondui, rugpjūčio 29 d. Lietuvos namuose surengė vakaronę, gautą pelną paskirdamas ALB krašto val-

dybai. Spaudoje jau ne kartą buvo skundžiamasi, kad ALB krašto valdyba neturi pakankamai lėšų savo veiklai. Netgi buvo kalbama, kad dalį Australijoje Tautos fondui surinktu ir į JAV išsiunčiamų aukų turėtų pasilikti ALB krašto valdyba. Tokiai minčiai nepritaria Tautos fondo vadovybė. Tad dabar specialia vakaronė krašto valdybai paremti suorganizavo Melburno lietuvių klubo valdybos narė Monika Žiogienė, pasveikinusi susirinkusius dalyvius. Programą atliko vaikai ir jaunimas – Bronės Staigaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė "Malūnėlis". Vakaronėje buvo pranešta, kad Stasė Ribackauskienė, pagerbdama savo vėlonies vyro atminimą, paskyrė lėšų pažymėti veiklioms lietuviams motinoms. Keturi medžio drožiniai "Vaidilutė" su atitinkamais įrašais buvo įteikti keturioms jaunoms motinoms – Daliai Antanaitienei, Danutei Levickienei, Rasai Statkuvienei ir Bronėi Staigaitienei. Padėkos žodį tarusiai ALB krašto valdybos pirm. Dainai Baltutienei įteiktas \$831,20 vakaronės pelnas.

Melburno lietuvių katalikų moterų draugija, veikianti jau 36 metus, savo metinę šventę surengė rugpjūčio 15 d. Lietuvių namuose. Kankinių koplyčioje mirusioms narėms skirtas Mišias koncelebravo prel. P. Vaseris ir kun. dr. P. Dauknys. Šventinės vaišės buvo surengtos lietuvių namų salėje. Už stalų sėdėjo apie 60 dalyvių – mat draugijos narės šventėn įjungė ir savo vyrus. Visus dalyvius pasveikino draugijos pirm. Halina Statkuvienė, primindama, kad 24 nars jau išlydėtos amžinam poilsiui. Ji skatino įieškoti naujų narių, ypač jaunimo atstovų, pakeisti vyresniosioms. Kun. dr. P. Dauknys tarė žodį apie pirmąjį Lietuvos moterų suvažiavimą Kaune 1907 m.

Britanija

Lietuvių dieną Wolverhamptone rugsėjo 20 paminėta Tautos šventė ir atšvėsta D. Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) 40 metų veiklos sukaktis. Daug lietuvių sutraukė Wolverhampton miesto salę, kurioje susirinko ir iš kitų vietovių atvykę tautiečiai. Minėjimam buvo atvykęsi ir Wolverhampton burmistras Doreen Seiboth. Dalyvių pasveikino DBLS centro valdybos pirm. J. Alkis. Programą atliko neseniai įsteigtas DBLS liaudies dainų, šokių ir muzikos ansamblis. Jo iniciatorius yra A. Šveikauskas, vadovai – J. Alkis, V. Gasperienė, V. O'Brien ir S. Dobbs. Koncertas buvo pradėtas molinukais atlikta paukščių balsų imitacija, primenančia Lietuvos šilus. Ansamblis atliko lietuviškų dainų, šokių ir muzikos pyne. Jin įsijungė dainininkų grupė "Harmonija" su savo vadovu V. O'Brienu. Ansamblis turi ir kanklininkų grupę, įsteigtą ir vadovaujamą E. Vainorienės. Scenos gilumoje buvo suteikti ir choristai iš Nottinghamo. Keletą žodžių vakaro dalyviams tarė jaunuoilais, atstovausiantys Britanijos lietuviams pasauliniame lietuvių jaunimo kongrese Australijoje. Jų tolimai kelionėi buvo skirtas loterijos pelnas.

S. Wiesenthalio centras Britanijos vidaus reikalų ministerijai yra įteikęs medžiagos, kaltinančios kai kuriuos ateivius II D. karo nusikaltimais – žydų žudymų vokiečių tarnyboje. Ministerija tą kaltinamąją medžiagą laiko nepakankama imtis žygių prieš apkaltintuosius. Centras liepos mėnesį ministerijai įteikė papildomos kaltinamosios medžiagos. Rugsėjo 10 d. vidaus reikalų ministerijoje lankėsi Baltiečių tarybos delegacija: pirm. M. Bajorinas, vicepirmininkai – estė N. Morley-Fletcher ir latvis Z. Kronbergs. Juos priėmė deportacijų reikalus tvarkantis N. Nagler, politinių reikalų pareigūnas P. Wright ir spaudos atstovė F. Atkins. Baltiečiams buvo pareikšta, kad iš Sovietų Sąjungos nėra gauta oficialaus reikalavimo deportuoti bet kurį kaltinamą asmenį. Jeigu toks reikalavimas ir būtų gautas, baltiečiai nebus grąžinami, nes Britanija nepripažįsta nelegalios Baltijos respublikų įjungimo Sovietų Sąjungon. Iš S. Wiesenthalio centro gauta papildomoji medžiaga mažai skiriasi nuo ankščiau gautosios. Rietimėnų kaltinimų yra tik trim asmenim.

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION

SPECIALIZUOTI TŪRAI 1987/1988

PRIEŠKALĖDINIS APSIPIRKIMAS LONDONE:

Septynios nepamiršamos dienos Anglijoje, lydimos patyrusios palydovės, mūsų biuro specializuotų tūrų vedėjos, ANNE POLOCK.

Išvyksta 1987 m. lapkričio 30, grįžta – gruodžio 7.

Kaina \$899.00 kan.

NEPAKARTOJAMA SLIDINĖJIMO IŠKYLA Į AUSTRIJĄ – KITZBUHEL

1988 m. vasario mėn. 10-čiai dienų, lydimą slidinėjimo instruktoriaus BRIAN HARDIE, kelerius metus slidinėjusio Kitzbuehel garsoje "Red devils" grupėje.

NUMATOMI TŪRAI: — Sveikatos klubai — Pramoginiai laivai — Karibų salos — Pažintinės išvykos

Šiuo metu priimami užsakymai grupiniai ir individualūs.

PASKUTINĖ ŠIŲ METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ BEI NUPIRKIMAS KALĖDINIŲ DOVANŲ GIMINĖMS LIETUVOJE: š. m. gruodžio 27 iki sausio 12, 1988

UŽSAKYMUS PRIIMAME DABAR!

Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 18.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 **Telex 06-986766 TOR**

Kelionių įstaigos registracijos numeris – 2559030

Lietuvos krikščionybės sukaktis Australijoje

Speciali drama, iškilių pamaldos, paskaita, koncertas, meno paroda Sydnejuje

Lietuvos krikšto sukaktis Sydnejuje buvo paminėta pamaldomis, koncertu ir dviem kitais kultūriniais rengimais. Kaip įžangą į minėjimą rugpjūčio 30 d. Sydnejuje lietuvių teatras "Atžala" suvaidino Adelaidėje gyvenančio rašytojo Prano Pusdešrio trijų paveikslų dramą "Vardan Dievo". Veikalas skirtas Lietuvos krikšto sukaktiai, niekur dar nevaidintas. Sydnejuje įvyko jo premjera.

Istorija scenoje

Džiaugėmės autoriaus talentu, suradusiu stiprų kūrybinį žodį, ryškiai iškeliantį tris istorinius Lietuvos krikščionybės laikotarpius: pirmą jos suspendėjimą Mindaugo valdomoje Lietuvoje, jos plitimą Jogailai ir Vytautui viešpataujant, jos kankinystę dabartiniiais laikais. Džiaugėmės "Atžalos" teatro gajumu, pasiryžimu šį veikalą pastatyti ir aktorių vaidinimo menu.

Ksana Dauguvietytė ir Julius Dambrauskas – mūsų scenos meistrai, centrinuose vaidmenyse svarbieji pastatymo šulai. Rinkome į širdis jų tariamus žodžius, jų reikiškumą mintis, nes matėme ne vaidybą, o gyvus žmones, sprendžiančius istorinio laiko keliamas gyvenimo problemas. Marina Cox ir Ričardas Červinas – jauni aktoriai, šiame krašte išaugę. Labai graži jų lietuvių kalba. Jų laikyseną scenoje gaubė žavingas moralinių šalnų nepalietusi jaunuolių kuklumas ir drovumas. Jie vaidinime sėkmingai kelė autoriaus sumanytą jaunosios kartos požiūrį. Edvardas Lašaitis ir Vidas Labutis, vaidinę labai skirtingų charakterių žmones, gerai atliko scenoje jiems skirtas užduotis. Statistais sceną perbėgo R. Stasiūnaitis, D. Kaleda ir J. Pečiulis.

Pastatymą apipavidalino režisierė Daiva Labutytė-Bieri. Įdomias dekoracijas sukūrė Henrikas Šlitteris. Muzika, garsu, apranga, grimu, šviesom rūpinosi Kęstas Ankus, Dana Binkienė, Nijolė Stašionienė, Garry Siutz, Viktoras Šlitteris, Irena Dūdaitienė, Alfa Adomėnas ir Raimundas Baltamiejūnas. Pastatymą administravo Viktoras Šlitteris. Vaidinimu susidomėjimas buvo didelis, žiūrovų pilna lietuvių klubo salė.

Krikščionybė kaip giesmė
Iškilmingos minėjimo pamaldos Lidcombe Šv. Joakimo šventovėje įvyko rugsėjo 6 d. Šventovė buvo pilna maldininkų. Dvasiškių procesija į šventovę vedė palaikintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio ir Lietuvos krikšto sukakties vėliavos, asistuojamos visų Sydnejuje veikiančių lietuviškų organizacijų vėliavų ir jų palydovų.

Šventės Mišias atnašavo vyskupas G. Robinson. Kartu su juo koncertavo prel. P. Butkus, MBE, monsinjoras J. Meaney ir latvių kapelionas kun. Paul Beč.

"Dainos" choras atliko įžanginę giesmę "Gelbėk mus", "Garbė Dievui!", "Tikiu" ir visus Mišiose reikalingus atsakymus.

Vyskupas pamokslė krikščionybę nusakė kaip giesmę, Kristaus pradėtą, skelbiant Evangeliją. Tą giesmę tęsė apaštalai ir taip ji plito žmonėse ir tautose. Po dvylikos šimtmečių ji pasigirdo tolimame šiaurės krašte Lietuvoje. Ją giedodjo Mindaugas. Vėl šimtui metų praėjus ją giedodjo Jogaila ir jo pusbrolis Vytautas. Ir taip per 600 metų Lietuva buvo pilna tos Dievo giesmės. Iškilo uolesni tos giesmės giedotojai – šv. Kazimieras, pal. arkiv. Jurgis Matulaitis ir daugelis kitų, dar neiškeltų į viešumą. Atsirado žmonių, kurie nori užgniauzti ir nutildyti tą giesmę, bet giesmė yra per didelė, kad galėtų būti nuslopinta. Šiuo metu Lietuvoje ji giedama stipriau ir gražiau, negu bet kada. Tą giesmę taip pat skamba ir čia dabar.

Kaip kiti žmonės kitais laikais taip ir mes ne visada tą giesmę giedame gerai – užmirštame jos žodžius arba juos pakeičiame ir pradedame giedoti apie save. Tą giesmę tuo ypatyngia, kad joje girdime ne vien tik mūsų balsą, bet ir kitą stipresnį vadovaujančių balsą – Jėzaus balsą. Šią giesmę giedame geriau, kai giedame ją bendrai visi kartu. Ne kiekvienas atskirai savo giesmę, bet visi kartu Dievo giesmę.

Jūs galite su pasididžiavimu prisiminti, kas jus padarė tokiomis, kokie jūs dabar esate. Be tos giesmės nebūtų to jūsų tikėjimo, kultūros, gražiųjų papročių. Įsisąmoninkite visa tai ir įsipareigokite giedoti tą giesmę visur gimdimu balsu, kad ją išmokyti ir ją giedotų jūsų vaikai ir vaikai vaikais.

Šv. Rašto skaitinius atliko Loreta Šarkauskaitė, Antanas Šar-

kauskas ir Marina Cox, tikinčiųjų maldas – Ričardas Červinas. Aukas atnešė A. Giniūnas, E. Badauskienė ir N. Vaičiūrgytė, lydimi tautiniais drabužiais apsirengusių jaunuolių. Komunijos giesmė "Panis angelicus" giedojo Gražina Hurba ir Birutė Aleknaite.

Po Mišių, prel. P. Butkui padėkojus už dalyvavimą mūsų iškilmėje ir už ganytojišką žodį, vyskupiui buvo įteiktas meniškasis tautodailės drožinys – kryžius. Pamaldos baigtos giesmė "Apsaugok, Aukščiausias".

Parapijos salėje buvo suruostas visų šventės dalyvių susitikimas su vyskupu. Švediško stalo pobūdžio vaišės savo pinigais ir darbu parūpino Viktoras Šlitteris, nereikalaujamas jokio atlyginimo. Vyskupas pasivažiavo kartu su visais ir pasikalbėjo su daugeliu. Pasikalbėjęs su lietuviais apie valandą laiko, vyskupas išvyko, nes jo pareigos šaukė jį į kitą parapiją.

Paskaita ir koncertas

Minėjimo koncertas vyko tą pačią dieną Lietuvių klube Banks-towne. Scena buvo papuosta Lietuvos vėliava ir palaikintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio paveikslas. Šalia scenos ant paukštintimo – tradicinis lietuviško liaudies meno kryžius.

Invokacine malda minėjimą pradėjo prel. P. Butkus. Jon buvo įjungta "Sutartinė", kuri pagiedojo "Rūpintojėlio skundą". Programos eigoje "Sutartinė" dar padainavo tris dainas. Paskaitą anglų kalba skaitė dr. R. Zakarevičius. Entuziastingai žvelgdami į mūsų istoriją, prelegentas gyvai išskėlė įvykius ir atsiklaimas iš labai gilių ir kiek artimesnės mūsų praeitės ir tuo būdu Lietuvos krikšto faktą įstatė į plačius praėjusių laikų Pabaltijo ir Europos istorijos rėmus.

Tautiniai šokiai programoje turėjo liūto dalį. Juos atliko tautinių šokių grupė "Sukurys", kuriai vadovauja Marina Cox, Jonas Briedas ir Kristina Dičiūnienė, talकिनamos akordeonisto P. Viržinto. Keturiomis išėjimais amžinai skirtingos "Sukurio" šokėjų kartos pašoko septynis šokus. Giliausią įspūdį padarė mergaičių Sadutė.

Gražina Hurba solo padainavo "Trakų pilis", Arūnas Stašionis padėklavimą eilėraštį "Sėsi šimtai metų klupo". Latvių kapelionas kun. Paul Beč pasveikino lietuvių lietuviškai. Pluoštą sveikinimų perskaitė Nijolė Vaičiūrgytė. Sveikinimai gauti iš vysk. P. Baltakio, vysk. J. Heaps ir visos eilės žinomų politikos ir viešosio gyvenimo asmenybių.

"Dainos" choras padainavo tris dalykus. Giesmė "Parveski, Viešpatie" dirigavo Justinas Ankus, solo dalį atliko Birutė Aleknaite. Dainas "Kur giria žaliuoja" ir "Laisvės varpas" dirigavo Birutė Aleknaite. Akompanavo Bronius Kiveris.

Garbės svečiais minėjime dalyvavo NSW parlamento narys D. Sheddin, kuris atstovavo NSW premjerui B. Unsworth, NSW Legislative Council pirmininkas J. Johnson, Australijos parlamento narys P. Ruddock ir NSW parlamento narys dr. R. Woods. Latvių, estų, čekų, ukrainiečių, slovakų, vengrų ir kroatų bendruomenės atstovavo jų kapelionai arba bendruomenių pirmininkai. Lietuvos himnų užbaigus minėjimą, garbės svečiams buvo suruotos vaišės.

Meno paroda

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties proga Sydnejuje lietuvių menininkų būrelis surengė viršutinę Lietuvių klubo salėje meno parodą, kurią tvarkė dail. Ignas Bieliūnas. Parodoje dalyvavo 14 menininkų, atstovaujančių tapybai, skulptūrai, keramikai ir tautodailėi. Parodai darbus davė J. Abromas, I. Bieliūnas, N. Bižytė, J. Janavičienė, J. Janavičius, A. Jurkšaitienė, M. Kavaliauskienė, L. Kraucevičiūtė-Gruzdienė, E. Lašaitis, S. Montvidas, J. Palaitienė, J. Reizgys, A. Skeivienė, H. Šlitteris.

Parodoje atsiskleidė kiekvieno dalyvaujančio menininko individualus spalvų bei formų raštas, vaizduotė ir filosofinis žvilgsnis į pasaulį. Sydnejuje lietuvių meno žmonės yra kūrybingi ir, sakyčiau, savo darbe ištvermingi. Reikėtų tik, kad mūsų lietuviškoji visuomenė daugiau savo menininkų darbai domėtųsi ir jais puoselėtų savo namus.

Krikščionybės sukakties minėjimą surengė komitetas, kuriame dirbo: prel. P. Butkus, MBE, – pirmininkas, kun. P. Martūzas, A. Giniūnas, dr. R. Zakarevičius, B. Genys, A. Vinevičius, N. Vaičiūrgytė, V. Šlitteris, D. Ankiene, Marina Cox, A. Kramilius, Just. Ankus ir E. Lašaitis. Komiteto narių rūpesčiu ir darbu, o taip pat darbu kitų šiame rašte pažymėtų žmonių Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis Sydnejuje buvo įspūdingai paminėta. J.A.J.

Lietuvos krikščionybės sukakties minėjime Klivlande meninės programos atlikėjai ir svečiai. Iš kairės: prel. L. Tulaba iš Romos, D. Palubinskienė, D. Stanišienė, pianistė L. Šarkaitė, kun. G. Kijauskas, SJ, poetas K. Bradūnas, K. Ziedonis

Lietuviška knyga – dovana popiežiui

Buvau kviestas drauge su kitais spaudos žmonėmis pasimatyti su Jonu-Paulium II

ALGIRDAS GUSTAITIS

Tarp keliolikos laiškų vienas iš Los Angeles arkivyskupijos, popiežiaus sutikusių įstaigos. Arkiv. Roger Mahony kviečia susitikti su Jonu-Paulium II, kai jis lankysis Los Angeles mieste. Kviečia mane atvykti kaip filmų, spaudos, radijo ir panašių informacijų asmenį rugsėjo 15 d., 3 v.p.p., Registry Hotel, Universal City.

Kelėtą dieną prieš popiežiui į JAV atvykstant gaunu iš Los Angeles arkivyskupo įstaigos malonų laišką su nurodymu kur pasiimti man skirtą įėjimą bilietą, kur, kada galėsime pamatyti popiežių. Prieš gaunant bilietą, reikės tapatybei įrodyti dokumentų, įeinant salen bus patikrinamas metalinių ir kitokių daiktų, panašiai kaip daroma orauosčiuose.

Su latvių rašytoju

Dieną prieš susitikimą man skambina latvių spaudos atstovas Anšlavs Eglitis. Jis atvažiuos pas mane, abu vyksime drauge pamatyti popiežiaus. Ar visiems užsienio spaudos atstovams išsiuntinėti tokie kvietimai, nežinome. Iš "Hollywood Foreign Press Association", turinčios keliasdešimt narių, dalyvavo apie 20.

Rugsėjo 15 d. nuo pat ryto pagrindinės amerikiečių televizijos stotys rodė pasirošimus sutikti Šv. Tėvą. Jam atvykus, filmavo visą laiką nuo išlipimo iš lėktuvo. Gausybė policijos. Net porą dienų prieš tai buvo valomos gatvės. Žmonių spūsdiai sulaukyti šaligatvose padedamos didelės metalinės statinės, kurias pripild vandens, sutvirtins vieną su kita rėžėjais.

Rugsėjo 15 d. Los Angeles mieste nuo pat ryto kai kurios gatvės uždarytos, niekas negalės pravažiuoti, iš mokyklų paleisti mokiniai, kad galėtų sutikti ar stebėti Šv. Tėvo atvykimą.

Porą valandų prieš laiką, greta sėdint A. Egličui, išvažiuau nurodytą vieton. Jau automobilių spūstis. Gausybė policijos. Atidus, korektiškas patikrinimas. Gaunu man adresuotą voką su sėdimos vietos bilietu, su dar vienu arkivysk. Roger Mahony laišku, dėkojančiu už atvykimą.

Keletas puošnių salių, kur kviestieji svečiai gali patogiai pasidėti, užsisakyti nealkoholinių gėrimų. Matyti daug žinomų filmų artistų, direktorių, kitokių įžymybių.

Artėja 3 v.p.p. Apie 1500 kviestųjų filmų, televizijos, spaudos, teatro atstovų stoji į plačias eiles. Kas pora metrų – uniformuoti policininkai ir civiliniai apsirengę su dėžutėmis prie ausų ar su klausikliais ausyse.

Prieš įeinant į "Registry Ballroom", dukart tikrino nešulius ir kiekvieną peršvietė.

Laukiame atvykstant

Norėjau šį pasimatymą su Šv. Tėvu panaudoti ir Lietuvos, lietuvių tautos pagarsinimui. Abejojau, ar bus leista su juo kalbėti. Reikėtų pabandyti Šv. Tėvui įduoti lietuvišką knygą. Man atrodė, kad geriausia įteikti savo knygas.

Taip nusprendęs pastebėjau, kad neturiu nė vienos dovanotinos knygos. Pavyko gauti nusipirkti pas lietuviškos spaudos platintoją. Prieš išvažiuodamas, mano paruoš-

toje knygoje "Tikroji Lietuva", kur žemėlapias ir kitaip dėstoma apie lietuvių tautą, įrašiau: "Jo Šventenybei John Paul II, pasirašiau vardu, pavarde, Los Angeles, Calif., 1987. IX. 15". Paėmiau ir mazužę knygutę anglų kalba "200,000,000 and Lithuania" be jokio įrašo. Pasiėmiau Lietuvos ir Vatikano vėliavėles, kurias neseniai įsigijau iš veiklaus lietuvių.

Minkštos raudono pliušo kėdėse pagal tiksliai įrašytas vietas ramiai sėdi apie 1500 asmenų. Prie stalų yra tiktai vandens, jokio kito gėrimo. Salės priekyje mažas pakilimas, ten trys kėdės, vienoje sėdės Šv. Tėvas. Aš nuo tos vietos – už 20 ar 30 metrų. Prie sienos keletas didžiųjų laikraščių ar įstaigų fotografų su milžiniškais padidinamais įtaisais. Aplinkui pilna civiliški apsirėdžiusių policininkų, vyrų ir moterų, nuolat beveikais telefonais kalbančių. Kitame salės gale ištisas būrys fotografų su teleskopinėmis lensėmis.

Per didelius televizijos ekranus rodo Šv. Tėvą jau netoli nuo mūsų. Jis susitinka su keliais tūkstančiais jaunimo Los Angeles mieste, kalbasi. Sateitiniais įtaisais sujungtas su Denver, St. Louis ir Portland miestais, iš kur jaunimas pateikia Šv. Tėvui klausimus. Jis atsakinėja. Tie klausimai buvo patikrinti vietinių vyskupų, juos Šv. Tėvas iš anksto žinojo, kad nebūtų užgaulių pokštų. Šiuose pasikalbėjimuose su amerikiečių jaunimu jautėsi jų meilė Šv. Tėvui, nuosirdus abipusis bendravimas. Tų vietovių jaunimas prašė priimti jų dovanas, o jos buvo – pagalba vargšams (rodė, kaip talkina nelaimingiesiems), jų maldos (gražiai giedodjo).

Visus jaudino Los Angeles jaunimo savotiška dovana: jaunuolis be abiejų rankų, vien savo kojomis, be jokios pašalinės pagalbos, laikė ir puikiai skambino kojų pirštais gitara. Šv. Tėvas pakilo iš savo kėdės, nulipo žemyn, gražiai padėkojo, jį paglostė, gal ir pabučiavo (buvo sunku pastebėti).

Netrukus turėtų atvykti pas mus. Tvarkdariai visus prašo sėstis, neiti iš vietų.

Prakalbos

Staiga pasipila plojimais. Pro duris įeina Šv. Tėvas su palydovais. Nuo pakyltos trumpai kalbėjo arkivysk. R. Mahony. Jis pakvietė filmų pramonės atstovą Lew R. Wasserman prabilti ir susirinkusius.

Šv. Tėvas skaitė iš rašto ilgokai apie filmų ir pramogų pramonės įtaką žmonijai. Iš Amerikos vienokios ar kitokios nuotaikos persimetą į kitas valstybes, į kitus kontinentus. Autoriai, režisieriai, artistai turėtų jausti savo atsakomybę prieš žiūrovus, visuomenę skiešti ne blogio, ne pasileidimo, ne pigaus sekso įgeidžius, bet gėrį ir žmogišką kilnumą, kurį kiekvienas mūsų jaučia ar turėtų jausti savo viduje. Pasaulio žmonijai nereikia velniškų pagundų, bet kilnumo, artėjimo prie to, kas gražu, kas turi angeliškų tikslų.

Mano dovana

Tuo laiku aš galvojau, kaip priieiti prie Šv. Tėvo ir jam įteikti dovanėles. Maniau, kad bus kokie nors sveikinimai,

gal paklausimai, tada garsiai paprašyčiau leidimo įteikti dovanėles, prie jo kojų padėčiau Vatikano ir Lietuvos vėliavėles greta minėtų dviejų knygų. Ir būtinai aiškiai paprašyčiau: "Please, help Lithuania to be free".

Ir štai kas įvyko: vos paskaitęs savo kalbą, tik žiūrovams pradėjus ploti, Šv. Tėvas pakilo, nulipo žemyn ir pradėjo eiti durų link, pro kurias buvo įėjęs. Ką dabar daryti? Greitai iš dilelio voko išimu abi knygas, mosuodamas Vatikano ir Lietuvos vėliavėlėmis skubu išėjimo link. Ten, prie sienos, daug fotografų, daug sargybinių. Aš grūdusi pro juos atsiprašydamas. Gerokai priartėjau prie pagrindinio tako, bet tenai taip tiršta žmonių, toliau negaliu prasiškerbti, kai kurie nustumtieji jau pradeda man baksenti ir nugara, ir aš žinau, kad ne mandagu taip grūstis.

Šv. Tėvas artėja prie išėjimo tuo tako šonu, kur stoviu bandydamas prasiskverbti. Jis eina pamažu, su pirmoje eilėje stovinčiais pasimosuodamas, kartais pasisveikindamas. Aš stoviu trečioje ar ketvirtoje eilėje nuo tako. Dar kartą bandau prasiskverbti artyn. Popiežius jau netoli, akimiriai pamatau baltą jo galvą. Tada garsiai anglų kalba šūkteliu:

— Jūs Šventenybe, priimkite mano dovaną!

Gretimai buvę sargybiniai įtartinau sužūrėti į mane. Tuo momentu aš ištiesiu ranką su dviem lietuviškomis knygom.

Laimei, Šv. Tėvas išgirdęs dirsteli į mane, savo dešine ranka paima abi knygas. Į knygą "Tikroji Lietuva" buvau įdėjęs Vatikano ir Lietuvos vėliavėles, kurios aiškiai matėsi. Tuo momentu dar garsiau pasakau angliškai: "Holy Father, please, help Lithuania to be free!"

Sargybiniai ir žiūrovai kiek prasiskyrė Šv. Tėvas žiūri į mane ir paklausa:

— Are you Lithuanian?

— Yes, Holy Father, I am Lithuanian!

Šv. Tėvas maloniai sužūrė man į akis, šypsosi, ištiesia savo dešinę ranką pasisveikinimui. Pabučiuoju jo žiedą. Maloniai mosteli ir dingsta minioje.

Stovėjau maloniai sujaudintas. Netoliese buvusieji klausinėjo, kokias knygas įteikiau. Toje salėje niekas kitas jokios dovanos Šv. Tėvui nedavė. Vienas egiptietis čia pats sau priekaitavo, kad to nepadarė – buvo galvojęs padovanoti seną egiptiečių religinę knygą.

Calgary, Alberta

LIETUVOS 600 METŲ KRIKŠTO SUKAKTĮ paminėjo Kalgario vyskupijos laikraštis "The Pastoral Reporter" (rugsėjo mėn.). Viename puslapyje duota istorinės žinios, aprašyta dabartinė K. Bendrijos būklė, nurodant kokius sunkumus tenka pergyventi tikintiesiems ir kunigams komunstinėje santvarkoje. Ten pat išspausdinta Šv. Tėvo laiško ištrauka lietuvių tautai.

KALGARIO LIETUVIŲ DRAUGIJOS metiniame susirinkime buvo priimta pajamų ir išlaidų valdybos pateikta apyskaita. Perrinkta nauja valdyba: pirm. M. Vanagaitienė, vicepirm. J. Yaugienė, izd. E. Kerns, sekr. I. Hodges. Naujoji valdyba yra numatiusi suruošti šokių vakarą ir dalyvauti visuomeninėje veikloje. Padėkta visiems organizacijos rėmėjams, o – T. E. Kerns už susirinkimui paruoštą vietą. Kor.

Tris dienas, tris naktis...

Lietuviškos vestuvės Dainavos kaime prie Amerikos Detroito

Bent iki šiol Dainavos stovyklavietėje, netoli Detroito, buvo ruošiamas jaunimo (kartais ir senimo) stovyklos, studijų ir poilsio dienos, seminarai, rekolekcijos, kursai ar net ir suvažiavimai, posėdžiai. Bent iki šiol, regis, Dainavoje nebuvo lietuviškų vestuvių. Čia, išskirtinai lietuviškoje, kaip dabar mėgstama sakyti, visiškai privačioje aplinkoje ir buvo sugalvota kelti lietuviškas vestuves. Skeptikai nebuvo per daug sužavėti – ką gi, vestuvinė puota, beveik kaimiškoje aplinkoje, neteks elegancijos, blizgesio, viso iškilmingumo, ar ne geriau būtų eiti tradiciniu, išbandytu ir nusistovėjusiu keliu? Nusisamdai salę, pasiruoši puotai ir tik lauk išsipaščiusių svetelių...

Tuo tarpu vedybinio pakvietimo tekstas bylojo, kad Lidijs ir Vytenis, mūsų vaikai, sutarė rinktis bendrą gyvenimo kelią. "Jų su-tuoktuves įvyks 1987 m. rugsėjo 12 d. 3 v.p.p., Dainavoje, šv. Mišių metu prie Spyglio ežerėlio, po šimtamečiu ažuolu. Majauskai ir Rasučiai maloniai kviečia Jus dalyvauti šioje šventėje ir kartu pasidžiaugti jaunųjų ir mūsų laime".

Papildomai, dar buvo nurodyta, kad pirmieji svečiai gali būti laukiami jau penktadienį, nes Dainavos stovyklavietė buvo išnuomota visam savaitgalui. Žinoma, šiuo pilnu pakvietimu, daugiausiai pasinaudojo jaunimas, kurių bent 150 jau naktį penktadienio vakarą, dainavo, žaidė, prie laužo pasirodė, lietuviškus papročius gavino. Dalyvavusių žodžiais, toji naktis buvo gana trumpa.

Kulminacinis iškilmų momentas vyko šeštadienio popietę. Buvo išspausdintos ir visiems išdalintos iškilmų programos – paaiškinimai, kada ir kur kas vyks-tai, beveik minučių ir valandų tikslumu. Velavimosi, pagal pačių nustatytą tvarką, gal ir buvo galima išvengti, bet tas visai negadino atvykusiųjų nuotaikos, nes visi vestuvių dalyviai, tiek jaunesni, tiek ir vyresnieji, sudarė darnią visumą, laukiančią staigmenų ir vis naujų įvykių, kartais ir visai nesitiekę.

Negali nepaminti tėvų palaimimo ir atsisveikinimo, procesijos ligi altoriaus, kuris ir buvo įrengtas po tuo šimtamečiu ažuolu. Čia Mišias atnašavo ir vestuvinių ryšių palaikymo kun. A. Saulaitis. Tradicinė šadutė buvo sušokta Mišių pertraukos metu. Apeigoms pasibaigus, vyrai vestuvinių šokių, vartų atvaidavimas, jaunųjų sutikimas. Negalima nepaminti, kad prieš Mišias, jaunąją prie altoriaus atvedė jos tėvai dr. Vytautas ir Vanda Majauskai, o jaunais su pirmuoju savo palydovu atėjo ristute ant pabalno-tų žirgų! Abu jaunieji buvo pasi-puošę baltais vestuviniiais drabužiais, o jų palydos moteriškoji pusė – visos vilkėjo tautiniais drabužiais. Gražus ir iškilmingas kontrastas Dainavos rudenėjančioje gamtoje! Pamaldų metu grojo kanklininkų grupė.

Kai atėjo laikas sėsti prie vaišių stalų valgykliniame pastate, paaiškėjo, kad visas jaunųjų ir jų palydovų stalas užimtas kažkokiu persirengėlių, valkatų, kurie ir negalvojo užleisti tų vietų. Vyko derybos, išsipaščius, kol paga-

liau tų spalvingų nenaudėlių būrys ryžosi, publikai švilpiant, iš-eiti iš salės.

Sėkė svečių pasveikinimas, maldos, vainiko užgėrimas, tostai, jaunųjų tėvų žodžiai, karvojauas atnešimas, jaunųjų žodis. Buvo pranešta, kad kelti triukšmą ir skambinti stiklais, bonkomis, laukiant, kol jaunavedžiai pasibučiuos, nėra lietuviškas paprotys. Buvo pasiūlyta, kad kiekvienas stalas ateitų ir išsirikiuotų prieš jaunuosius, sudainuotų kokią lietuvišką dainą, ir tik tą sąlygą išpildžius, jaunavedžiai išpildys tradicinius pasibučiavimus.

Buvo įdomu, kad salėje svečių stalai, nebuvo numeruoti, bet kiekvienas stalas turėjo atskirus pavadinimus, ir, pagal iškabintą sąrašą, dalyviai žinojo, kas sėdės prie "laktingalų", "jovarų" ar kitų pavadinimų stalų.

Vaišės baigėsi jau visiškose tamsoje. Tolimesnės iškilmės vyko kitoje ežero pusėje, vadinamoje vasarotojų vietovėje. Asfaltinis kelias per visą stovyklavietę buvo gražiai ir įspūdingai apšviestas žvakėmis-žibintais. Visi ten esantieji pastatai jau buvo paruošti sutikti visus vestuvių dalyvius, kurie atžygiavo maršo taktu, dainuodami, o kai kas ir šokdami. Čia laukė orkestras, muzika, dekoratyvinės apšvietimas, atgaila. Buvo išnuomota ir didelė papalinė, pastatyta šalia tos pastogės. Visiems užteko vietos ir šokti, ir pailsėti.

Bet kur jaunieji? Jie dar neatvyko, visi jų laukia... Žvelgiame į proektoriu nušviestą ežerą, virš kurio vis tirštėja rūko šydai... Tolumoje matyti palengva artėjančią valtį, girdėti lengvas irklų pliuskėjimas. Pasirodė, jaunavedžiai iš kitos ežero pusės atplaukia. Irkluoja vienas pabroliu. Vaidzas lyg iš "Lohengrino" operos scenos...

Tuo pat į dangų pradeda kilti šventinės raketinės ugnys, jų salės, įvairiaspalvis sproginėjimas, drebinantis Dainavos padangė. Programoje buvo surašytos tolimesnės tradicinės apeigos – jaunuosius išpirkimas, šiaudų šokis, piršlio korimas, vainiko ūžimas ir nuomoto užrūšimas, vestuvinės puokštės metimas, atsisveikinimas...

Daug svečių liko dar vienai naktčiai. Dainavo, nors uždariusi vasaros sezoną, tą savaitgalį buvo dar labiau lietuviška, jauna, judri ir pilna. Girdėjosi kalbų, kad vestuvių ruošimas ten gali būti sekamas ir naujų porų. Dalyvavusiam jaunimui patiko visa: ir privati aplinka, ir lietuviškos nuotaikos, savi tarp savųjų.

Svečių buvo ne tik iš artimų, bet ir tikrai tolimų JAV ir Kanados vietovių. Lietuvos, Olandijos. Vestuvinius pulkas: V. Majauskaitė, A. Jurgutytė, K. Volertienė, L. Englert, C. Mullen, K. McGuire, R. Rasutytė, B. Šontaite, A. Pauliulis, V. Beleska, G. Matutis, A. Rasutis, L. Chiudzinski, L. Melius, T. Majauskas, A. Kapočius. Kvieslys-piršlys – dr. P. Kisieličius su taikliu humoru, drąsa ir savotišku stilium vadovavo visam renginiui. Per pamaldas giedodjo A. Jurgutytė ir V. Neverauskas. Vyr. šeimininkė – iš Los Angeles G. Plūkienė, svočia – R. Pikūnienė. A.A.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

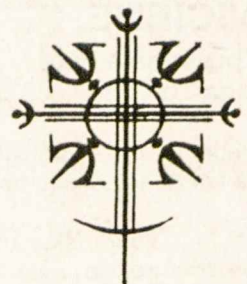
Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informaciją įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

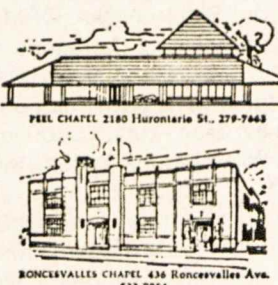
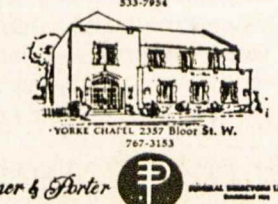
REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"
**Gerry Loughheed
Funeral Home**
252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

**Turner & Porter
laidotuvių namai**
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

RONCESVALLES CHAPEL, 436 Roncesvalles Ave.
533-7954

TURNER & PORTER
436 R. ST. W. TORONTO
767-3193
Turner & Porter

**AŲA
PETRUI ŠČEPAVIČIUI**

mirus,

jo dukrai DANUTEI GARBALIAUSKIENEI ir jos šeimai
reiškiame gilią užuojautą –*Skautininkų-kių ramovės
"Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tuntai***AŲA
MARCELIUI MEŠKAUSKUI**

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną STEFANIJĄ bei kitus artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame –*L. VI. Kybartai**E. V. Sakavičiai***AŲA
ADOMUI BERSĖNUI**

mirus Lietuvoje,

broliui PRANUI, jo šeimai ir artimiesiems reiškiame
gilią užuojautą –*A. V. Karaliai**O. Kuzavienė**A. J. Kutkos**A. A. Zinaičiai***AŲA
AGNIETEI PANUMIENEI**

iškeliavus į amžinybę,

jos vyrui ALBINUI, dukroms Lietuvoje bei visiems arti-
miesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą –*M. Rutkevičienė
Irutė su šeima***AŲA
LIUDAI GEDMINIENEI**

mirus Lietuvoje,

jos broli JULIUI STRADOMSKI su šeima ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame –*V. M. Miceikos**Z. P. Augaičiai**A. Kairys**A. Budreika**P. S. Pargauskai**K. A. Ratavičiai***AŲA
MARIJAI NORMANTIENEI**

mirus,

dukterį MARYTĘ VASERIENĘ, sūnų TADĄ bei
jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –*J. K. Ališauskai***AŲA
MARIJAI NORMANTIENEI**

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiame sūnui TADUI su
šeima Čikagoje, dukrai MARYTEI VASERIENEI
su šeima ir visiems giminėms –*Adelė ir Vaclovas Karauskai
Angelė ir Edvardas Benečiai
Paulius ir Glorija Karauskai
Juozas ir Elzbieta Benečiai***P A D Ė K A****A. a. N. JANUŠKEVIČIENĖ,**
brangi mūsų mama, senelė ir prosenelė mirė
1987 metų rugpjūčio 18 dieną Toronte.Reiškiamė nuoširdžią padėką klebonui kun. Augusti-
nui Simanavičiui, OFM, už maldas prie karsto laidotuvių na-
muose ir už pamaldas šventovėje.Nuoširdžiai dėkojame: prelatui dr. J. Tadaraiškui už
pasakytą pamokslą ir palydėjimą į amžino poilsio vietą –
kapines, kun. Eugenijui Jurgučiiui, OFM, kun. Liudui Januš-
kai, OFM, už maldas ir lankymą velionės ligoninėje.Dėkojame dr. A. Valadkai, dr. M. Valadkai, dr. Borowy,
dr. Andersonui už priežiūrą jos ligos metu.Nuoširdžiai esame dėkingi nešiusiems velionės karstą,
atsiuntusiems gėles, užprašiusiems Mišias už velionę, daly-
vavusiems laidotuvėse ir palydėjusiems ją į amžino poilsio
vietą. Taip pat dėkojame visiems, kurie buvo prie mūsų ir
lengvino skaudžią našta.

Liegame be galo dėkingi visiems –

*Liūdinti duktė Marytė, vaikaitė Irutė ir šeima***Kursai tautinių šokių vadovams**

Gerbiami vadovai,

Kaip anksčiau jau buvome
minėję, susitikimą su vadovais
ir jiems kursus rengiamo Ha-
miltone š. m. lapkričio 26-29
d.d. Kaip galint greičiau pra-
neškite apie savo dalyvavimą,
nes svarbu žmonių skaičius
dėl nakvynių ir maisto. Kur-
sai vyks Jaunimo centre, Ha-
miltone. Numatytas apstojimui
viešbutis – tik vienas blo-
kas nuo Jaunimo centro. Vien-
am asmeniui nuo grupės maistas
ir viešbutis bus apmokėtas.
Kiti asmenys turės patys savo
išlaidas padengti. Nuo to, kiek
kursuose dalyvaus žmonių, pri-
klausys viešbučio ir maisto kainos.
Labai svarbu kuo greičiau
žinoti dalyvaujančiųjų skai-
čių, nes iš anksto reikia užsa-
kyti vietas viešbutyje.Būtų gera, jei atvažiuodami į
kursus, jau būtumėte susipaži-
nę su aprašytais šokiais ir tu-
rėtumėte pasižymėti savo ne-
aiškumus. Jei turite "video"
aparatus, atsivežkite, bus pro-
ga pasidaryti video juostas.Registracija prasidės lap-
kričio 26 d., 6 v.v., Jaunimo
centre, 58 Dundurn St.N. In-
tensyvus darbas vyks 27 ir 28
d.d. Užbaigimas – lapkričio 29
d. Apie dalyvavimą pranešti R.
J. Karasiejams iki š. m. spalio
15 d. Adresas: 2364 Adena Cr.,
Mississauga, Ont. L5A 1R1. Tel.
(416) 896-7239. Atskrendantys
į Toronto L. Pearson aerodromą
praneškite mums laiką ir
skrydžio numerį. Jums bus pa-
rūpinta transportacija į vieš-
butį.Lauksime greitai jūsų atsa-
kymo –**VIII tautinių šokių šventės
meninės dalies vadovai**KLB Winnipeg apylinkės valdybos nariai ir "Vilniaus" paviljono organi-
zatoriai – RAIMONDAS GALINAITIS, MARIJUS TIMMERMANAS ir
LISA SALADIN-DAUBARAITE su paviljono karalaite ERIKA SAMULAI-
TYTE (antra iš kairės) Nuotr. V. Daubaraitės**AŲA
prelatui PRANUI VASERIUI**

Australijoje mirus,

jo broli JUOZĄ VASERĮ su šeima Kanadoje, broli Lie-
tuvoje, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –*Vladas ir Doma Simonaičiai***AŲA
MARIJAI NORMANTIENEI**

mirus Toronte,

prelatui PRANUI VASERIUI

mirus Australijoje,

reiškiame gilią užuojautą VASERIŲ ir NORMANTŲ
šeimoms –*B. V. Saulėnai***AŲA
GERTRŪDAI KLIPČIENEI**

mirus,

jos vyrą JONĄ KLIPČIŲ liūdesio valandoje nuo-
širdžiai užjaučiame –*Kanados Lietuvių Bendruomenės
Oakvillės apylinkė***AŲA
MAGDALENAI BARŠČIAUSKIENEI**

iškeliavus amžinybėn,

reiškiu nuoširdžiausią užuojautą jos mylimoms duk-
roms – IRENAI IGNAITIENEI, MARIJAI MICEIKIE-
NEI, jų šeimoms bei kitiems artimiesiems –*Janina Rukšėnienė,
Los Angeles, Calif.***AŲA
GENOVAITEI ROMANOFF-MASCHERIN**

mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą seserim – REGINAI
ir JIEVAI, broliui VINCUI, jos šeimai ir giminėms –*Hamilton, Ont.**A. P. Šimoniai
A. H. Liaukai*Lietuvos krikščionybės sukakties komiteto Filadelfijoje nariai pas vietos arkivyskupą kardinolą JOHN KROL,
kuriam buvo įteiktas sukakties medalis ir atitinkama informacija. Sukakties minėjimas įvyks 1987 m. lapkričio
1 d., 3 v.p.p., Filadelfijos Šv. Petro ir Povilo katedroje. Nuotraukoje iš kairės: Br. Vaskaitis, R. Krušinskienė, R.
Štirbys, pirmininkė T. Gečienė, A. Mašalaitienė, kardinolas J. Krol, kun. K. Sakalauskas, J. Dantienė**Kodėl Kanados jaunimas vyksta į kongresą?****Jame dalyvaujančių atstovų ir atstovų pareiškimai**Kanados lietuvių jaunimo
sąjunga, kuriai vadovauja Dai-
va Piečaitytė-Lapienė, šių me-
tų pradžioje pakvietė kandida-
tuojančius į atstovus padaryti
pareiškimus, kodėl jie nori
vykti į jaunimo kongresą ir bū-
ti jame Kanados lietuvių jaunimo
atstovai. Čia pateikiame skaityto-
jams keletą minėtų pareiškimų.**BERNADETA ABROMAI-
TYTĖ** iš Toronto:Šis kongresas yra svarbus,
nes suburs lietuvišką jaunimą,
išsisklaidžiusį po pasaulį,
ir paskatins norą išlaikyti
savo tautybę. Kongresas apims
dvi dalis. Pirmiausia bus rimto
darbo dalis per kurią pasida-
linsime idėjomis bei įžvalgo-
mis į išeivijos veiklos užduotis
ir sąlygas. Antra, lygiai svarbi,
pramoginė dalis, kuri bus
pilna įdomių nuotykių, pati-
riant naują, egzotišką aplin-
ką ir linksminantis su naujais
draugais iš keleto pasaulio
kraštų. Manau, kad grįžę į savo
kraštus galėsime panaudoti
savo praturtintą akiratį pa-
gerinti veiklą čia, įvesti
naujus būdus įtraukti jaunimą
į aktyvesnį bendravimą su lie-
tuviais. Ruošdamasi šiam kon-
gresui, bandau daugiau suži-
noti apie organizacijas, ku-
rios pas mus veikia. Tuo būdu
galėsiu aktyviau įsijungti į
diskusijas Australijoje. Stu-
dijuojau antropologiją ir socio-
logiją. Tikiuosi, šios studijos
padės man tinkamiau suprasti
ir dalyvauti diskusijose.**MARYTĖ ADAMONYTĖ** iš
Montrealio:
Šio kongreso proga tikiuosi
ne vien pakeliauti ir pamatyti
naują kraštą, bet ir susipažinti
su lietuviais iš viso pasaulio.
Noriu sustiprinti savo lietu-
vių kalbą ir grįžti su nauja
energija tęsti veiklos lietuvių
tarpe Montrealyje. (Marytė
šiuo metu eina KLJS valdybos
vicepirmininkės pareigas. Jai
tenka užduotis tinkamai pa-
ruošti Kanados atstovus daly-
vauti jaunimo kongrese, ypač
studijų dienoje, G.). Kongre-
sas man yra proga susipažinti
su lietuviais iš viso pasaulio,
kartu su jais padiskutuoti
dabartines lietuvių veiklos ir
išlikimo problemas. Kongre-
sas įpareigoja, ypač atstovus,
įvykdyti visus kongrese pada-
rinius nutarimus iki sekančio
jaunimo kongreso. Esu įsijun-
gusi į Montrealio lietuvių jau-
nimo veiklą. Priklausau mergaičių
chorui ir šoku tautinius
šokius. Paskutinius ketverius
metus mokytojauju šeštadieni-
nėje mokykloje. Esu pasiryžu-
si dirbti, kai reikės, ir links-
mintis, kai bus progų!**MARYTĖ BALAIŠYTĖ** iš
Toronto:Šeštasis PLJ kongresas sim-
bolizuoja išeivijos lietuvių
jaunosios kartos vieningumą.
Jis yra simbolis, kuris pasau-
lui parodo, kad nei didžiausi
vandenynai, nei žemės plotai,
nei politiniai ar asmeniniai
reikalai negali sulaukyti lie-
tuviškos dvasios jaunimo nuo
susibūrimo diskutuoti bei tar-
tis mums visiems aktualiais
lietuviškais reikalais. Tautiš-
kumą, kaip ir kitas idėjas, rei-
kia puoselėti, ugdyti, kitaip
jis, kaip gėlė, negaunanti už-
tektinai šviesos ir maisto, nu-
vys... Jeigu žmogus pasiryžta
atstovauti persekiojamai Lie-
tuvai, jis pakyla iš savo kas-
dienybės ir pakeičia savo prio-ritetus, kad galėtų ta idėja pa-
gyventi, ją pasvarstyti.Nuo pat mažens jaučiu parei-
gą būti lietuvaite ir dirbti Lie-
tuvos labui. Lankiau ir baigiau
Toronto Maironio šeštadieni-
nės mokyklą. Kadangi norėjau
toliau gilintis į seną lietuvių
kalbą bei papročius, trejus
metus mokiausi Vasario 16
gimnazijoje ir ją baigiau. Ši
gimnazija davė man progą
susipažinti su įvairių kraštų
lietuvių jaunimu ir su jų gy-
venimo bei veiklos problemo-
mis. Esu dėkinga gimnazijai,
kad per ją turėjau progą susi-
tikti su lietuvišku jaunimu iš
kitų kraštų. Dabar pažįstu vi-
sus V. Vokietijos ir daugumą
Šiaurės ir Pietų Amerikos kon-
greso atstovų. Be to, pažįstu
vienuolika mokinių iš Austr-
lijos. Toronte dalyvauju atei-
tininkuose, groju akordeonu
"Gintaro" tautinių šokių ir dai-
nų ansamblui, esu KLB To-
ronto apylinkės taryboje. Da-
lyvauju demonstracijose, ku-
rios liečia Lietuvą arba Bal-
tijos kraštus. 1986 m. lapkri-
čio pradžioje nusikridau į Vie-
ną Austrijoje ir dalyvavau bal-
tiečių demonstracijose. Mėgstu
rašyti "Tėviškės žiburio"ose"
ir 1986 m. vasarą tenai mėnesį
dirbau, kad daugiau susipažin-
čiau su lietuviška spauda.**VYTAS ČUPLINSKAS** iš
Toronto:Kongresas yra ypatingas
įvykis jaunulio gyvenime.
Jis jį skatina įsijungti į lietu-
vių veiklą bei sudaro sąlygas
bendrėti su lietuvišku jaunimu
iš viso pasaulio. Pasi-
džiaugęs lietuviška atmosfera,
taip pat norėčiau pamatyti
nuostabų Australijos kraštą.**RICARDAS KALENDRA** iš
Toronto:Nuo pat mažens augau skau-
tų organizacijoje. Lankiau
Maironio šeštadieninę mokyk-
lą. Šiuo metu esu studentas
Toronto universitete. Taip
pat baigiau Aukštesniuosius
lituanistinius kursus. Lietu-
vybė ir jaunimo veikla yra
svarbi mano gyvenimo dalis.
Kongrese noriu dalyvauti,
kad sustiprinčiau savo dome-
sį lietuvių veikla bei susipa-
žinčiau su lietuviais iš kitų
kraštų. Grįžęs į Kanadą, ban-
dysiu skleisti surinktas ži-
nias, klausimus ir jų sprendi-
mus Toronto apylinkės lietu-
vių jaunimo gretose. Esu pa-
siekęs amžių ir brendimo sta-
diją, kuri įgalina mane rimtai
ir aktyviai dirbti Lietuvos
labui.**RŪTA KURAITĖ** iš Windso-
ro:Esu baigusi biologijos moks-
lus Windsoro universitete ir
čia toliau tęsiu studijas pran-
cūzų kalbos bei literatūros
srityse. Dalyvavau Penktajame
pasaulio lietuvių jaunimo
kongrese kaip Windsoro at-
stovė. Lietuviška veikla visad
buvo ir yra svarbi mano
gyvenimo dalis. Šokau tauti-
nius šokius, dainavau choruo-
se, baigiau lituanistinę mo-
kyklą Detrote, stovyklavau
kas vasarą Dainavoje, Nerin-
goje ir Wasagoje. Taigi esu
aktyviai dalyvavusi lietuviš-
koje visuomenėje Kanadoje.Politinė veikla taip pat ma-
ne domina. Dalyvavau lietu-
vių jaunimo politiniame sa-
vaitgalyje Vašingtone, DC,
1986 m. ir dviejuose baltiečių
jaunimo suvažiavimuose. Gy-
venu mieste, kuriame gyvuoja
maža lietuvių kolonija, tadman svarbi kiekviena proga,
per kurią galėčiau stiprinti
savo lietuviškumą.Palaikydami kongrese už-
megztus ryšius, galėsime to-
buliau ateityje dirbti Lie-
tuvos labui. Kongresas taip pat
pagyvins kiekvieno krašto jau-
nimo sąjungos veiklą, nes per
kongresą pajunti vieningumą
su jaunimu iš viso pasaulio,
kuris, kaip ir tu, rūpinasi
Lietuva.**DAINA KALENDRAITĖ** iš
Toronto:Nuo pat mažens esu aktyviai
dalyvavusi Toronto apylinkės
lietuviškoje veikloje: lankiau
šeštadieninę mokyklą, šokau
tautinius šokius, dirbau or-
ganizacijose. Visa tai sustip-
rino mano pasiryžimą daugiau
dirbti lietuvių tarpe. Taipgi
mano aukštesnieji mokslo
politinėje srityje yra praplė-
tę mano lietuviškumo akiratį
ir norą plačiau dirbti lietu-
vybės labui. 1986 m. rudenį
dalyvavau Žmogaus teisių ir
baltiečių laisvės demonstra-
cijose Vienoje, Austrijoje. Ši
kelionė paliko man daug įspū-
džių ir smarkiai prisidėjo prie
mano lietuviškos veiklos bren-
dimo. Tikiuosi, kad VI PLJ
kongresas bus vienas iš svar-
besnių mano gyvenimo įvykių:
susipažinsiu su pasaulio lie-
tuvių jaunimu, pasidalinsiu
su juo mintimis apie lietuvių
išeivijos veiklą. Tikiuosi par-
sivežti naujų idėjų, kaip su-
stiprinti Toronto lietuvių jau-
nimo veiklą. Taip pat noriu pa-
matyti Australijos kraštą ir jos
lietuvių jaunimą, nes gerėdau,
kad jie labai entuziastingi ir
darbštūs. Kaip atstovė bandy-
siu įgyvendinti studijų dienų
rezoliucijas ir toliau dirbti
lietuviškoje veikloje.**MARYTĖ RUDYTĖ** iš To-
ronto:Kongrese susirinks daug
lietuviško jaunimo su pana-
šiais tikslais ir rūpesčiais
iš viso pasaulio kampų. Naujai
sukurtų draugysčių sukeltu
entuziazmu galėsime disku-
tuoti dabartines problemas,
pasinaudojant vienas kito pa-
tirtimi. Susibūrę pamatysi-
me, kad ir mūsų skaičiai gali
pasiekti aukštesnius tikslus.
Bus įdomu pamatyti, kaip pa-
saulio ir lietuvių spauda
įvertins šio didelio lietuvių
jaunimo sambūrio renginius ir
jų reikšmę. Ar pasieks kongre-
so žinios Lietuvą? Būtų labai
svarbu, kad Lietuvos jaunimas
galėtų sekti šį kongresą, kad
mes turėtume ką nors bendro
su jais ir kad jie jaustų kas
išeivijos jaunimo tarpe yra
galvojama, svarstoma ir vyk-
doma.**MIRGA ŠALTMIRAITĖ** iš
Toronto:Kongrese tikiuosi sužinoti
daugiau apie Lietuvos padėtį
tarptautinėje plotmėje ir susi-
pažinti su lietuvių jaunimo
veikla kituose kraštuose. Ma-
ne domina lietuvių jaunimo
veikla ir būdai, kaip ją derinti
pasauliniu mastu. Norėčiau
sužinoti kas buvo anksčiau
padaryta ir kas mūsų laukia
ateityje. Šis kongresas man
padės subręsti lietuvių veik-
lai. Esu pasiekusi tokį amžių,
kuriame reikia rimtai apsi-
spręsti, kokiais gyvenimo ta-
kais keliauti. Kartu su studij-
nau norėčiau rimtai dirbti lie-
tuvybės labui, nes manau tai
svarbu ne tik Lietuvai, bet ir
visiems lietuviams.**Gabija**

Lietuvos kankinių šventovėje Ontario Mississaugoje 1987 m. rugsėjo 27 d. prieš vakarines pamaldas įvyko religinis koncertas, kurio programą atliko Kanados lietuvių solistai bei muzikai. Iš kairės: sol. Rimas Strimaitis, sol. Marytė Bizinkauskaitė, sol. Slava Ziemelytė. Nuotraukoje trūksta sol. Vacio Verikailio, fleitininko Tomo Reginos ir muziko bei chorvedžio Jono Govėdo
Nuotr. St. Dabkaus

Krikščionybė – didžioji dovana žmogui ir tautai

Lietuvių tautos krikščionybės sukaktį apmąstant

KUN. PRANAS GAIDA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

3. Dovana tautai

Krikščionybė yra didi dovana ne tik paskiram žmogui, bet ir tautai. Kiekviena sveikta tauta yra reikalinga moralinių pagrindų, į kuriuos galėtų atsiremti visas tautos gyvenimas. Be jų tauta išsigimsta, barbarėja ir negali išeiti visuotinės kultūros arenon drauge su kitomis kultūringomis tautomis.

Pagoniškoji lietuvių tautos religija buvo anuometinio gyvenimo išraiška. Ji turėjo kilnių bruožų, bet nebuvo ta jėga, kuri galėtų išvesti tautą iš primityvaus gyvenimo į kultūrinę pakopą. Ir tikrai krikščionybė, pasiekusi Lietuvą, kad ir labai lėtai žingsniais, išvedė tautą į kultūrinį, kūrybinį gyvenimą.

Tai įvyko palyginti labai pavėluotai dėl politinių, religinių ir kitų priežasčių. Kai Vakarų Europoje jau veikė mokyklos, universitetai, Lietuva dar buvo pagoniška, be mokyklų, be raštijos. Reikėjo laukti dar ilgus šimtmečius, kol Vilniuje pradėjo veikti Jėzuitų įsteigta akademija, išaugusi į universitetą.

Tasai nelemtas atsilikimas neišvengiamai atsiliepė į visą lietuvių tautos raidą. Pavėluotai teko jai kurti savo raštiją, savo literatūrą, meną ir aplamai kultūrą.

Patirtis yra parodžiusi, kad krikščionybė yra ta dvasinė jėga, kuri įkvepia kultūrinę kūrybą. Juk visa Vakarų Europos kultūra buvo krikščionybės įkvėpta. Ji sukūrė nuostabias katedras, literatūros, muzikos, dailės, architektūros šedevrus. Šiandieną toji V. Europos kultūra nebėra tokia gajai, spindinti, dominuojanti, kaip praeityje, nes ji nebepatiria tokio dinamiško įkvėpimo šaltinio – nūtolio nuo jo. O ir pats šaltinis vakariečių gyvenime nebėra toks kaitrus, dinamiškas. Užtat jis daug intensyviau reiškiasi besiformuojančiose tautose Afrikoje ir Azijoje.

Taip pat yra patirta, kad krikščionybė organizuota savo forma (Bendrija-Bažnyčia) tampa tautos atrama sunkiais sutemo laikais, kai reikia atlaikyti svetimųjų okupacijas, kai reikia kentėti tiromijas, kai nelieka civilinės valdžios, kai kyla krašte suirutės. Krikščioniškoji Bendrija, ypač katalikų, tokiais atvejais tampa vienintele atrama bei užuoveja. Ji pajėgia būti tokia net persekiojimo laikais. Tai matyti pvz. dabartinėje Lenkijoje, Vengrijoje, Jugoslavijoje ir kitur.

Krikščionybė, įleidusi šaknis Lietuvoje, taip pat tapo tautos atrama sutemų laikotarpiais. Tai labai ryškiai matyti carinės okupacijos laikais, kai reikėjo ginti ir tikėjimą, ir lietuviškumą, neturint civilinės savo valdžios. Vyskupas M. Valančius buvo tas diplomatiškas milžinas, kuris sugebėjo išlikti savo pareigose ir vadovauti tuometinei rezistencijai. Ir tai vyko dar prieš Basanavičiaus "Aušros" pasirodymą. Tada Valančius buvo kelio paruošėjas ir "Aušrai" bei kitiem leidiniams.

Sakoma, kad krikščionybė Lietuvai yra padariusi ir žalos tautinėje srityje – atnešusi svetimybės, ypač lenkišką įtaką. Tai tiesa, bet tai parodo, kad krikščionybė yra moralinis ginklas. Ir tauta, kuri įsisavina tą ginklą, gali ne tik pati pasinaudoti juo vidaus gyvenimo stiprinimui, bet ir nukreipti prieš kitus. Taip įvyko ir Lietuvos atveju – svetimieji tą ginklą panaudojo prieš ją tautinėje srityje, bet kai Lietuva pati priėmė tą moralinį ginklą į savo rankas, sucementavo savo tautą, pakėlė kultūrinį jos gyvenimą ir pasiūto pajėgi priešintis pasikėsintojams į tautinį-kultūrinį savo gyvenimą.

Krikščionybė, kaip moralinis ginklas, ir dabar tebėra lietuvių tautos naudojamas. Sovietinė okupacija yra žiauriai prislėgusi mūsų tautą, kuri betgi randa pakankamai moralinės jėgos priešintis bei kovotui su savo tautos siela ir kūną. Juk visais dabartiniais pogrindis, kaip matyti iš jo spaudos, yra krikščioniškos orientacijos. Krikščionybė tebėra gyvas įkvėpimo šaltinis, kurio dėka atsiranda daugybė drąsulių, besiryžtančių ginti didžiąsias savo tautos vertybes. Jų pilni kalėjimai ir sibiriniai lageriai. Jie liudija tautos gaivališkumą, įkvėptą krikščioniškos ugnies. Tai pastebi ir mūsų kaimynai estai bei latviai, kurių antisovietinė rezistencija nėra tokia intensyvi, nes neturi gyvosios krikščioniškos atramos. Ir kol lietuvių tautos pogrindis neperaras savo įkvėpimo šaltinio, bus nepalaužiamas.

4. Kodėl kovojama prieš krikščionybę?

Kyla natūralus klausimas: jeigu krikščionybė yra didžioji dovana žmogui ir tautai, kodėl atsiranda tiek daug jos priešių?

Pirmoji priežastis – krikščionybės nepažinimas. Yra daugybė žmonių, augusių net krikščioniškuose kraštuose, kurie krikščionybės nepažįsta. Labai dažnai jie pažįsta tikrai jos iškraipą, karikatūrą. Jie susidaro sampratą, kuri neturi nieko bendro su tikrove ir ima kovoti su jos iškamša. Jiems krikščionybė nėra jokia dovana, jokia vertybė, nes jie neturi kriterijų, įgalinančio atskirti vertybę nuo nevertybės. Pvz. aklam žmogui deimantas ir akmuo vienodai atrodo.

Antra, krikščionybė yra paskleista laisvės zonoje, kurioje gyvena žmogus. Pastarasis gali priimti krikščionybę, gali ir nepriimti, atmesti. Dievas respektuoja žmogaus laisvę ir krikščionybės neprimeta prievartos būdu. Dėl to vieni tą krikščionybę priima kaip didžiąją dovana, o kiti ją atmeta dėl vienokių ar kitokių priežasčių. Tikrai gamtoje, kur viskas surikiuota pagal tam tikrus dėsnius, laisvės pradas neveikia. Tai gamtos dėsnių sritis, kur viskas yra apspręsta iš anksto.

Trečia, krikščionybė yra kūrinių nusilenkimas Kūrėjui. Yra žmonių, kuriems bet koks nusilenkimas yra sunkus. Jie labiau linksta į viešpatavimą kitiems, o ne nusilenkimą. Net ir nusilenkimas Dievui, pripažinimas jo visagalybės

jiems atrodo vergavimas. Jų supratimu, žmogus yra absoliutus, jis yra pats kūrėjas, kuris laukia kitų nusilenkimo. Tai laikysena, kuri primena Šv. Rašto žodžius "non serviam" – netarnausiu. Tai, žinoma, klaidinga laikysena, bet ji sutinkama žmonėse dažniais atvejais, ypač asmenyse, kurie yra iškilę į aukštas vietas.

Ketvirta, nuo seno žmogus vis bando įvairiais būdais sukurti dangų-rojų žemėje, kuriame vyrautų vispusiška gerovė – medžiaginė ir dvasinė. Tai sena žmonijos svajonė, bandyta įgyvendinti įvairiuose kraštuose. Tai savotiškas mesianizmas, būdingas ir rusams, ir vokiečiams, ir lenkams, ir kitiems. Įvairiomis formomis tas mesianizmas siekė ar tebesiekia rojines geroves. Pastaruoju metu tebesiuria raudonasis mesianizmas sovietiniuose kraštuose. Jo siekis – sukurti dangų žemėje. Įdėta milžiniškų pastangų, bet vietoje dangaus atsiranda pragaras. Ir tai natūralu: kur nėra Dievo, negali atsirasti ir dangus.

Penkta, nuo krikščionybės pradžios veikia ir antikristinė dvasia. Šalia pozityvios iniciatyvos, reiškiasi ir negatyvinė, nes krikščionybėje blogio pradys yra nugalimas, tačiau nesunaikinamas. Dėl to antikristinė dvasia kartais labai stipriai ir plačiai siautėja. Tai tam tikra misterinė dialektika, kurioje dalyvauja ir krikščionybė kaip jėga, besigurimanti su savo opozicija.

Romano Guardini prieš daugelį metų apie tai štai ką rašė: "Kartą ateis Antikristus – žmogus ir jo įvesta tvarka, kurioje prieštaravimas Dievui pasiekęs paskutinį apsisprendimą. Tasai žmogus bus pilnas pažinimo ir jėgos. Galutinėje sąskaitoje jis norės tik vieno dalyko – įrodyti, kad gyvenimas galimas ir be Kristaus, dar daugiau – kad Kristus yra gyvenimo priešas, ir kad tas gyvenimas tik tada bus pilnutinis, kai visa tai, kas krikščioniška, bus sunaikinta" (Der Herr, p. 656).

Į tą išpranašautą Antikristaus karalystę pateko jau daug tautų, jų tarpe ir lietuvių tauta. Pastaroji gavo tą didžiąją dovana krikščionybė labai sunkiais keliais, ją pamilo, o dabar norima ją sunaikinti, kad liktų be moralinės atramos ir pasidarytų imperialistiniams sovietų kėslams. Sunaikinus krikščionybę Lietuvoje, labai palengvėtų kelias ir į tautos sunaikinimą bei dvasinį pavergimą.

Matydami dabartinę savo tautos grėsmę, mes vis dėlto nenustojame vilties. Remdami savo tautos išterme ir Dievo Apvaizda, tikime, kad lietuvių tauta didžiąją dovana krikščionybę išsaugos. Ją išsaugojo per 600 metų, išsaugos ir toliau. Antikristinis siautėjimas yra laikinis reiškinys, o Kristus – amžinas.

Krikščionybės persekiojimai būna skaudūs, tačiau juose subręsta kovotojai, kurių ryžtas stiprina tautą ir veda ją į laimėjimą pagal dėsnių "per aspera ad astra" – per kančias į žvaigždes, maironiškai tariant – per skausmus į garbę.

Pastabos ir nuomonės

Paminklas žuvusiems – idėja ir forma

EDITA NAZARAITE

Perskaičiusi "Vilniaus" šaulių rinktinės nutarimą statyti paminklą žuvusiems už Lietuvą, vos laisvę, labai nudžiugau – tai puikus, savalaikis sumanymas! Ar begali būti kas tauresnio? Tačiau permetus akimis paminklo projekto nuotrauką, nuotaika subjuro. "Kokia dvasios ubagystė..." – nejučia išrūko atodūsis. Neurodyta projekto autoriaus (ar autorių?) pavardė. Civilinė paslaptis? O gal karinė? Nežinia. Paskelbta numatoma paminklo kaina, bet kiek bus užmokėta už projekto sukūrimą – nė mur mur.

O gal ir neatsitiktinai nutylėti šie svarbūs dalykai, nes tai kilniai idėjai įkūnyti suprojektuotas paminklas yra stačiai apgailetinas: amnėiskas, bedvasis! su formaliai prilipdytais Lietuvos valstybės ženklais. Jam tinka visi patys blogiausi epitetai. Attributika pati savaime – dar ne menas. Tuos ženklus be vargo galima būtų pakeisti kitais – penkiakampe, šešiakampe žvaigžde, svastika, ereliu ar kuok tik nori, ir niekas iš esmės nepasikeis šiame nevykusiam plastikašme sprendime. Pats monumentas liks toks pat nieko nepasakantis, beveidinis. Šimtus tūkstančių tokių, tik su žvaigždėmis vietoj kryželiu-saulutės, pristatysiu yra sovietų valdžia savo žuvusiems atminti. Nesuskaičiuojama gausybė tokių idėjiškai formalistinių ir meniškai beverčių paminklų kiekviename mieste, miestelyje, gyvenvietėse. Išlitas granito, cemento ir metalo sąvartynas.

Ar ne gėda mums lietuviams išsiviams, gyvenantiems turtingiausiose šalyse ir uždirbantiems "tvirtą valiutą", statyti tokius antimeniškus paminklus? Juo labiau, kad net mūsų tėvytiniai toje "biednoje, rūsy ujamoje Lietuvelėje" sugebėjo pasistatyti tikrai meniškų paminklų, nesukėlusių daugiau kainuotų. Skubu užbėgti už akių – ne viskas, kas brangu, yra menas. Dailės istorijoje yra pakankamai daug liūdnu faktų, kai už tikrą meną buvo mokami grašiai. O ir būriškas lietuviškas mentalitetas tebegyvas: "Daktarėliui reikia sumokėti, krautuviniui kas irgi dykai dešros neduos, o jau menininko pašaukimas – dirbti už dyką ir badauti. Kaip gražioje knygutės rašoma".

Sutinku su valdybos nuomone, kad šio ypatingo paminklo statymas – ne vien šaulių reikalas. Taigi nesinorėtų, kad profesionalių dailininkų patarimai šiuo klausimu būtų ignoruojami.

Visi lietuviai pagrįstai didžiuojasi dail. A. Kmieliausko "Šv. Kristoforu", dail. V. Vilčiūno "Barbora Radvilaite", dail. S. Kuzmos "Mūzomis" ir t.t. Čiurlionio tako medinės skulptūrėlės – kiek jose mėlės, šilumos, kiek širdies įdėta. Paprastų liaudies meistrų. Už "sumautą rublį". Bet meilė Lietuvai, pasirodo, gali kažką daugiau. Net šurpas nukrato, vėl pažvelgus į Kanados lietuvių šaulių paminklo projektą – už "galingąjį dolerį"...

Pamenu, ne vienas mano kolega skulptorius svajėjo apie tokio paminklo sukūrimą, gal ne vieno studijoje ir eskizai yra kur užslėpti. Manau, kad ir išeivijos dailininkai tokią temą savo svajonėse puoselėjo. Nesinorėtų, kad "Vilniaus" šauliai, užsimoję įgyvendinti vien tik pagyrimo vertą idėją, užmirštų, jog darbščiais artojaus garsėjančioje lietuvių tautoje galima užtikti ir profesionalių, talentingų skulptorių. Žinoma, 50,000 dolerių nėra toks jau labai didelis pinigais. Dažna pavienė šeima įstengia nusipirkti kur kas brangesnius, tarkim, namus. Bet ir uždirbti tuos dolerius nėra labai lengva, tad gaila būtų vėjais paleisti darbščius žmonių pinigus ir viešai išstatyti savo estetinį neišsprendimą.

Padėtis dar nėra be išeities. Jeigu pinigai paminklui renkami tokiu demokratišku būdu, tai kodėl taip pat demokratiškai neišspręsti projekto klausimo? Tereikia paskelbti atvirą konkursą visiems lietuvių išeivijų skulptoriams (ar šiaip jau dailininkams), jeigu "Vilniaus" šauliai mano, jog Kanadoje tokių kūrėjų pajėgos ribotos. Lietuvių paminklo "kanadiškumas" nuo to nė kiek nenukentės. Šiuo atveju reikia jungtis, o ne teritorijom dalintis. Tegul lietuviai skulptoriai parodo savo fantaziją. Ar figurinis, ar abstrakto paminklas labai puikiai įsiais į bendrą, nuostabią gražių Šv. Jono kapinių vaizdą.

Į meno komisiją, kuri patvirtintų laimėjusį projektą, turėtų įeiti mažiausiai du profesionalūs dailininkai ir, žinoma, architektas. Fundatorių neturėtų diktuoti savo norų nei primetinėti savo skonio, jeigu nieko apie meną nenusimano. Jau pats sumanymo įgyvendinimas atneš ganėtinai garbės laurą.

Gal kas nors paprieštaraus, kad skulptoriaus darbas gali daugiau kainuoti. Skubu užbėgti už akių – ne viskas, kas brangu, yra menas. Dailės istorijoje yra pakankamai daug liūdnu faktų, kai už tikrą meną buvo mokami grašiai. O ir būriškas lietuviškas mentalitetas tebegyvas: "Daktarėliui reikia sumokėti, krautuviniui kas irgi dykai dešros neduos, o jau menininko pašaukimas – dirbti už dyką ir badauti. Kaip gražioje knygutės rašoma".

Sutinku su valdybos nuomone, kad šio ypatingo paminklo statymas – ne vien šaulių reikalas. Taigi nesinorėtų, kad profesionalių dailininkų patarimai šiuo klausimu būtų ignoruojami.

Palaidotas filologijos profesorius

A. a. prof. dr. Juozas Zaranca (1919–1987) Kolumbijos sostinėje Bogotoje

1987 m. rugsėjo 15 d. Bogotoje iškilmingai palaidotas prof. dr. Juozas Zaranca. Jį palydėjo į amžinojo poilsio vietą mažėjanti lietuvių kolonija, gražus filologijos departamento studentų ir profesorių būrelis. 1986 m. spalio mėnesį buvo padaryta sunki operacija, po kurios velionis gerai atsigaavo, bet prieš mėnesį naujai pasirodė mirtingos ligos žymės ir galutinai pakrito gyvybė. Sužinojęs naują diagnostiką, krikščioniškai priėmė Dievo valią ir kentėdamas nuolatos kartojo, kad dvasia stipri – kūnas silpnas.

Įsimylėjęs klasikinę filologiją, velionis pareiškė paskutinę valią palaidoti lotyniškai. Nacionalinio universiteto koplyčioje atlaikytos Mišios – žodžio liturgija buvo atlikta ispaniškai, visa kita – lotyniškai, giedant lotyniškai liturginius himnus bei psalmes.

Juozas gimė Leliūnuose, Utenos apskrityje. Mokėsi Utenos gimnazijoje, Tarpdiecizijoje Kauno kunigų seminarijoje, vėliau studijavo filologiją Vytauto Didžiojo universitete ir Vilniaus universitete. Po karo tęsė filologijos studijas Liuveno katalikų universitete. Gavęs filologinių mokslų licenciatą, persikėlė į Kolumbiją ir profesoriavo Bogotoje Pedagoginiame, Andų ir Nacionaliniame universitete. Po kelių metų grįžo į Lietuvą, kur apgynė disertaciją ir gavo filologinių mokslų doko-

ratą. Grįžęs į Nacionalinį universitetą dirbo iki mirties.

Nuolatos bendradarbiavo tremties spaudoje ir vietos filologijos mokslams skirtuose žurnaluose. Paliko žmoną Mariją-Teresę ir brolių Praną JAV-se. V. M.

Kun. EDMUNDAS PUTRIMAS, lydyjęs vyskupą P. Baltakį, lankantį 1987 m. vasarą Lenkijoje ir Suvalku trikampyje gyvenančius lietuvius. Nuo 1987 m. rudens jis yra paskirtas lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos Romoje antruoju prefektu vieneriems metams. Ten darbuodamasis jis tęsė kanonų teises studijas Angelicum universitete licenciatu laipsniui gauti

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Milano katalikų universiteto prof. dr. G. Michelinis parašė dvi studijas apie dabartinės lietuvių kalbos fonologiją ir apie jos indoeuropietišką kilmę. Italų žurnale "Le lingue del mondo" (Pasaulio kalbos) jis supažindino skaitytojus su poetu Justinu Marcinkevičiumi, aptardamas jo kūrybą, pateikdamas italų kalbon išverstų eilėraščių. Prof. dr. G. Michelinis prieš keletą metų gilino lietuvių kalbos studijas Vilniaus universitete, vedė ten dirbusią Birutę Žindžiūtę ir dabar augina sūnų. Prof. dr. G. Michelinis sekančioms mokslo metams persikelia pietinėn Italijon. Ten jis vadovaus kalbotyros katedrai Bario universitete. Žmona Birutė, lietuvių kalbos dėstytoja, taip pat dirbs profesūroje. Milano katalikų universitete lietuvių kalbą dėstys ten dabar vienas likęs kun. Tasius Ereminas.

Dr. Stasio Budrio lietuvių foto archyvas metinę lietuvių fotografų darbų parodą spalio 23 – lapkričio 1 d. d. rengia Čikagoje, Jaunimo centro M. K. Čiurlionio galerijoje. Parodos konkurso tema – "Metų laikai: pavasaris, vasara, ruduo ir žiema". Premijos bus paskirtos už geriausius nuotraukas, kurias atrinks parodos lankytojai. Parodoje galima dalyvauti ir su fotoaparatu pasirinktu kitų temų nuotraukomis, bet jos nebus premijuojamos. Premijos jas laimėjusiems fotografams bus įteiktos lapkričio 6 d. Jaunimo centro kavinėje. Daiva Kezienė rodys vaizdajuostėn įrašytas Lietuvos krikšto 600 metų sukakties iškilmes Romoje. M. K. Čiurlionio galerijoje tada bus atidaryta Algimanto Kezio, SJ, nuotraukų paroda.

ALB Adelaidės apylinkės valdyba rugpjūčio 9 d. Lietuvių namuose surengė kultūrinę popietę, pagerbdama tris rašytojus aštuoniadesimtojo gimtadienio progą – Bernardą Bradžionį, Antaną Gusaitį ir 1970 m. gruodžio 19 d. Adelaidėje mirusį Pulgį Andriųši. Ši trijulė gimė 1907 m. pradžioje. B. Bradžionis – vasario 14 d., A. Gustaitis – kovo 12 d., P. Andriušis – kovo 31 d. Popietę įvadiniu žodžiu pradėjo Australijos LB Adelaidės apylinkės valdybos narys V. Patupas. Pluoštą biografinių duomenų apie pagerbiamus rašytojus pateikė B. Mockienė, programai vadovavo B. Stalbeitė. P. Andriušio fejletoną skaitė A. Šerelis. A. Gustačio satyras – V. Ratkevičius. B. Bradžionio eilėraščių pynę – A. Baltutytė ir L. Jablonskytė. Keliais tautiniais šokiais programon įsijungė lituanistinės savaitgalio mokyklos mokiniai ir tautinių šokių grupės veteranai, dainomis – G. Vasilauskienės vadovaujamas choras "Lituanija". Tarp jų buvo dvi dainos, sukurtos pagal Bernardo Bradžionio žodžius. Popietės dalyviai Pulgį Andriųši, nesulaukusį aštuoniadesimtojo gimtadienio, pagerbė tylos minute. Rengėjų vardu visiems dalyviams padėkojo V. Patupas.

Olandijoje gražiai veikė olandų jaunulių grupė "Daina", kurią žurnalisto I. Kaplano iniciatyva Amsterdame įsteigė konservatorijos studentas Paul de Boer. Penki olandų jaunuliai darbą pradėjo trim lietuviškai atliktom mūsų liaudies dainom Olandijos LB suvažiavime 1982 m. Vėliau tas muzikinis vienetas, vadovaujamas P. de Boero, išaugo į oktetą, kurį koncertams Š. Amerikoje 1984 m. rudeniį pakvietė JAV lietuvių jaunimo sąjunga. Olandų jaunulių lietuviškai atliekama lietuvių dainom 1984 m. spalio 14 d. džiaugėsi Čikagos lietuvių, spalio 20 d. – Toronto, spalio 21 d. – Detroito. "Daina" lietuvišką folklorą garsindavo ir savo pasirodymuose V. Europoje. I. Kaplano dabar praneša "Dainos" grupės pradėta persiorganizavimą ryšium su narių pasikeitimu. Vadovu ir toliau lieka P. de Boeras. Ši kartą buvo nutarta nesiriboti vien tik lietuvių liaudies dainomis, bet repertuarą taipgi papildyti latvių ir estų dainomis. Estiškoji dalimi rūpintis patarėja iš Hamburgo pakviesta vengrų kilmės kalbininkė Iris Rethy, studijuojanti suomių, estų kalbas ir tautosaką. Jieškoma ir latvių tautosakos specialisto. Tada muzikinis olandų vienetas galės garsinti trijų baltijos tautų – lietuvių, latvių ir estų liaudies dainas. Naujais nariais papildytas oktetas, prisitaikydamas prie naujos paskirties, pasivadino "Olandų Baltika" (Dutch Baltica).

Lietuvos liaudies buities muziejaus muzikos teatro grupė, vadovaujama P. Mataičio, žiūrovams paruošė naują spektaklį "Nukrėskime rasą apie rugių lauką". Šis lauko spektaklis atliekamas Vilniuje, Respublikinės techninės bibliotekos kieme. Nakties spektaklis senamiesčio kieme atkuria atmintyje neišblėsiusias liaudies sakmes, paverčia jas renginiu, nutirindamas ribas tarp sakojamosios tautosakos ir vaidinimo. Scenografiją ir drabužius sukūrė dail. D. Mataičienė.

Mažvydo skulptūrų parkas Klaipėdoje praturtėjo naujais kūrinių, kuriuos iš akmenų liutų kūrybinėje vasaros stovykloje Smiltynėje iškalė skulptoriai. Skulptūrų parką papildė Mariaus Šlekavičiaus "Mazgas", Petro Mazūro "Saulės laikrodinis", Algio Zokaičio "Šeima", Antano Balkės "Gyvybės medis". Klaipėdoje liko ir stovykloje dirbusios vienos skulptorės iš Liuksemburgo sukurtas "Paukštukas".

Lietuvoje buvo paskelbtas sportinių dainų konkursas, kuriam iš kompozitorių buvo gautos 27 dainos solistams, vokaliniams, vokaliniais-instrumentiniais ansambliams. Muzikos autoriams buvo numatytos šešios premijos, bet liko nepaskirta pirmoji. Dvi antrašias laimėjo G. Puga ("Neplauktas autoritis") ir K. Daugėlė ("Sportas – sveikata"), tris trečiąsias – G. Savina ("Judejimas – grožis"), L. Povilaitis ("Bėga puodai...") ir V. Lopas ("Motokrosas"). Premijomis buvo įvertinti ir tų dainų teksto autoriai – J. Mačiukevičius, E. Matuzevičius ir B. Sriubas.

Klaipėdos paveikslų galerijoje atidaryta įdomi Klaipėdos krašto XIX-XX š. taikosios dailės paroda. Jai pirmą kartą panaudoti kultūrinio palikimo saugotojo Dionyzo Varkalio rinkinyje sukelti darbai: dailioji keramika, fajanos ir porceliano indai, žvakidės, įvairūs medaliai, senieji dirbiniai, pažymėti pirklų vardais ir herbais, papuošti pamariai apylinkių vaizdais. Parodoi taipgi įjungtos dekoratyvinės skulptūrėlės, vazelės, garsiųjų firmų Rusijoje, Anglijoje ir Vokietijoje pagaminti papuošalai, originalūs žvejų ir jūreivių amuletai. Šio rinkinio savininkas klaipėdietis D. Varkalis yra restauratorius, nagingas gintaro meistras, metalo papuošalų kūrėjas.

Vilniaus filharmonija naują sezoną pradėjo simfoninės muzikos koncertu rugsėjo 14 d. J. Domarko diriguojamas simfoninis orkestras atliko D. Šostakovičiaus "XIII-ji simfonija", L. Beethoveno "Koncertą smuikui ir orkestrui" su smuikinku O. Krysta. Rugsėjo 20-28 d. d. buvo surengtas IV-sis kamerinių orkestrų festivalis, kuriame dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Gruzijos ir Slovakijos orkestrai. Festivalyje specialiu spektakliu Vilniaus sporto rūmose paminėta V. A. Mocarto operos "Don Žuanas" pirmosios premjeros 200 metų sukaktis. Filharmonijos pastatas atnaujina, abi salės yra uždarintos. Ši sezoną Vilniaus filharmonijos koncertai rengiami kitoms institucijoms priklausančiose salėse.

Panevėžio dramos teatre rugsėjo 3 d. paminėtas šio teatro steigėjo ir buvusio ilgamečio meno vadovo Juozo Miltinio amžias aštuoniadesimties. Sukaktuvininkas Panevėžio dramos teatrui atidavė keturis brandžiausios savo kūrybinio kelio dešimtmečius, jo scenai paruošdamas apie 80 spektaklių, išgudrydamas daug aktorių, kurie žiūrovams gerai pažįstami ne tik iš spektaklių, bet ir iš kino filmų. Apie Juozo Miltinio nuopelnus teatru kalbėjo scenos veteranas Gediminas Karka, kartu su juo šiame teatre dirbęs nuo pirmojo spektaklio. Sukaktuvininkas sveikino valdžios ir Lietuvos kultūros darbuotojų atstovai. Po oficialiosios dailės suvaizdinta pirmoji A. Strindbergo "Mirties šokio" dalis. Šio veikalo spektaklį rež. Juozas Miltinis Panevėžio dramos teatrui buvo paruošęs 1973 m., o dabar atnaujino savo garbingos sukakties išvakarėse. Pagrindinį Edgardo vaidmenį atlieka buvęs sukaktuvininko mokinys Donatas Banionis. Teatro priesalyje buvo surengta J. Miltinio skirta nuotraukų paroda. Lietuvos kino teatruose buvo rodomi dokumentiniai filmai apie Panevėžio dramos teatrą, Lietuvos kino studijos juostos, kuriose vaidina Juozas Miltinis.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6 3/4 %	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 7 %	nuo 10 1/2 %
1 metų term. indėlius 7 1/4 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 7 1/2 %	nuo 10 1/2 %
3 metų term. indėlius 7 3/4 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 8 3/4 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 9 %	1 metų 9 3/4 %
3 metų GIC-met. palūk. 9 1/2 %	2 metų 10 1/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 7 3/4 %	3 metų 10 1/2 %
RRSP ir RRRIF (pensijos) .. 7 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 8 1/2 %	1, 2 ir 3 metų 9 1/4 %
Specialiąjį taup. s-tą 6 1/4 %	Draudžiamie asmeninės ir sutar-
Taupomąją sąskaitą 6 %	ties paskolas iki \$15,000 ir narių
Kasd. pal. taupymo sąsk. 6 3/4 %	gyvybę iki \$2,000 už santaupas
Kasd. pal. čekių sąsk. iki .. 5 3/4 %	laikomas šėru, čekių ir taupymo

Duodame asmeninės paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Lenkų skautų būrelis, aplankęs DARIAUS-GIRĖNO paminklą Pšėelne-ke 1987 m. vasarą. Jis pėsčiomis atėjo septynis kilometrus ir vakare paržygiavo į Soldiną-Myslibožą

Nuotr. J. Sanvačio

SPORTAS

DEGUTIS - MARATONO LAIMĖTOJAS

Britanijos Londono maratonas, 21.000 bėgikų, laimėtojas – lietuvis Jau ketetas metų kaip pasaulio lygį pradedant šis didis bėgimo lenktyniavimas. Čia noriu pasidailinti mintimis apie "The London Marathon '87".

Londono maratonas įvyko 1987 m. gegužės 17 d. Jame dalyvavo 21.000 bėgikų iš įvairių pasaulio šalių. Lenktynių kelio ilgis – 26 mylios. Jo pradžia – garsiajame "Greenwich Park", pabaiga – prie parlamento rūmų.

Šiame maratone jau antrą kartą dalyvavo Paulius Degutis, 42 metų amžiaus "Lloyd" banko vedėjo asistentas Southend-on-Sea. Šį kartą jis pasiekė Westminsterio tiltą per 3 val. 48 minutes, laimėdamas maratono medalį.

Jau dabar jis pradėjo rengtis dalyvauti ateinančių metų maratone ir jį laimėti trečią kartą. Be to, Paulius Degutis žaidžia "Lloyd" banko futbolo komandoje šeštadieniais ir vadovauja to banko socialiniam klubui, turinčiam 3000 narių. Pasikalbėjame su "Southend Evening Echo" sportiniu korespondentu pasisakę esąs geras bėgikas, savo treniruotėse kartais per mėnesį bėgęs 60 mylių.

Paklaustas kodėl tai daro, Paulius atsakė mėgstas bėgioti, nes esą sveika kūnui, o dalyvauti Londono maratone su visais pasaulio garsiais bėgikais yra kažkas nepaprasto.

Paklaustas, kaip jam šiais metais sekėsi bėgti, Paulius atsakė vienu metu buvo apsiskaičiavęs, kad nubėgs per 3,5 val., bet po 23 mylių kelio pajuto kojose silpnumą ir beveik norėjo sustoti. Didžiulės minios žiūrovų šaukė: "Bėk ir laimėk, o aš kiekvieną minutę jais džiaugiasi ir pagaliau laimėju: buvo užkabintas jau antrą kartą Londono Marathon' medalis ant mano kaklo".

Klubų veikla

Sporto ir socialinis klubas dabartinio metu turi dvi futbolo komandas: "Lithuanian Victoria" ir "Lithuanian Sports", jos priklauso "Hackney and Lexton Football League Association".

"Lithuanian Victoria" 1986-87 m. sezono laimėjo IV grupės čempionatą ir 1987-88 m. III grupės sudėtyje. 1984-85 m. "Lithuanian Victoria" laimėjo "Peter Storey Sportsman" taure.

"Lithuanian Sports" susiorganizavo 1985-86 m. Dar nepasiekė jokių laimėjimų.

Komandų uniforma: geltona su žaliomis juostomis, stiliuotas Vytis ant krūtinės ir raudonos kelnės.

S. Kasparas

PAULIUS DEGUTIS, laimėjęs medalį maratoniniame bėgime Britanijoje

V. ČIKOTAS - NAUJAS LAUKO TENISO MEISTERIS

Prieš keletą savaičių Čikagos Lietuvių lauko teniso klubas po kelerių metų pertraukos vėl surengė lauko teniso turnyrą, kuris naujos ir jaunos valdybos buvo prarastas sklandžiai. Nors dalyvių buvo neperdaugiausia, bet žaidimo lygis buvo ypatingai geras, ypač vyrų A klasėje. Visus nustebeo jaunų brolių Vaido ir Jono Čikotų žaidimas. Abu 17 metų amžiaus. Jau kelinti metai jų tėvo, federacinės valdžios tarnautojo Washingtono, pristatomi į mūsų teniso turnyrus.

Siemet jie pasirodė kaip naujos mūsų teniso pažibos ir laimėjo net tris titulus. Jonas laimėjo I v. B klasėje, parodėdamas, kad jo žaidimas jau prilygsta A klasei. Jis baigė nugalėjo T. Kvantą

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

raelių, sionistus ir netgi žydus. Pasak kongreso direktoriaus E. Nesto, radijo stotis tokia programa kursto neapykantą. Jis reikalauja sustabdyti palestiniečių programą "The Voice of Palestine", priešingu atveju grasindamas kreiptis į Kanados radijo, televizijos transliacijų ir ryšių komisiją. Programai vadovauja palestinietis Hanna Kawas, Vankuverio gyvenantis nuo 1974 m. Kanados žydų kongresui nepatinka radijo programoje minima karinė Izraelio agresija, arabų traktavimo okupuotose žemėse lyginimas su baltųjų rasistų taktika prieš negrus P. Afrikoje.

Kanada nutarė užmegzti diplomatinis ryšius su komunistine Albanija, pokaryje nusiukusia nuo sovietinio komunizmo, pasirinkusia kinietiška. Vėliau ryšiai buvo nutraukti ir su Pekingiu, kuris dabar vadinamas Beizingu. Komunistinė diktatūra mažąją Albaniją buvo visiškai atskyrusi nuo pasaulio. Pasikeitimai prasidėjo 1985 m., kai mirė ilgametis kietas diktatorius Hoxha ir jį pakeitė Ramizas Alija. Albanija užmezgė ryšius su Jugoslavija ir juos mezga su Atlanto sąjungos valstybėmis, visiškai ignoruodama Sovietų Sąjungą. Neseniai ryšiai buvo užmegzti ir su V. Vokietija, iš kurios Albanija nori gauti kompensaciją už II D. karo nuostolius. Lig šiol V. Vokietija atsisakė mokėti kompensaciją už karo metais visos Vokietijos ir jos sąjungininkų padarytus nuostolius Albanijai. Kanada savo atstovu Albanijai paskyrė dabartinį ambasadorių Jugoslavijoje. Pernai Kanados prekyba su Albanija tesiekė \$50.000.

"Tėviškės žiburių" aukotojai

\$500: kun. V. Stankūnas; \$250: Toronto Lietuvių namai; \$150: A. F. Kantautai; \$100: S. Rakštienė, A. S.; \$70: V. J. Dumbliuskas; \$65: J. A. Graboša; \$50: A. B. Stonkai, J. Venckus, Emilis Jankus, Lietuvos krikščionybės sukakties komitetas Vašingtone; \$43: Alb. Kutka; \$33: Povilas Jutelis; \$25: B. Gylis, prel. J. Bertušius, P. Rožaitis, Vl. Putvio šaulių kuopa; \$20: Alf. Žebertavičius, J. Petronis, Br. Barisas; \$16: P. Čekauskas; \$13: E. Dulkys; \$10: P. Grunskis, Ant. Pumputis; \$7: L. M. Garbauskas, V. Šadreika; \$5: G. Karsošienė, Stp. Markus, P. Plestys; \$3: J. Banylis, P. Turulis, V. Naras; \$2: S. Styra; \$1: J. Jonikas.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$27: J. Lekas; \$25: J. Vaitkus, B. Skorubskas, G. Dragūnas, J. Mikalavičius, S. Jatis, St. Baras, St. Strimaitis, P. Butėnas, St. Steikūnas, J. Šaltenis, V. Simanavičius, J. Prasauskas, J. Dagys, J. Balčiūnas, A. Poškaitis, B. Novickis, J. Baškauskas, Br. Simonaitienė, J. Venckus, Eug. Barškėtis, M. Žemaitienė, Pr. Kaziukonis, M. Šniuolis, M. Kasper, B. Gylis, dr. A. Gailius, V. Stanaitis, A. Špakauskas, M. Kasperavičienė, I. Smieliauskienė, G. Kavaliūnas, A. Raudys, L. Baltušis, H. Gavorskas, P. Bartkus, J. Šarūnas, R. Žemaitaitis, V. Simanavičius, Z. Jursys, St. Ramanauskas, Vyt. Morkūnas, Stp. Markus, J. Strodamskis, J. Bendorius, L. A. Baltakys, Br. Barisas, A. Matulionis, J. Babravičius, P. Plestys, R. Urbaitis, D. Gaputis, A. Zaranaka, A. Baradinskas, A. Misiūnas, J. Venckus, A. Druseikis, E. Alsbright, V. Genienė, A. Janušonis, St. Kazlauskas, N. Radavičius, Adolf. Vilks, M. Kringslis, A. Viskontas.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$80: Ant. Gustainis; \$40: St. Šalcauskas; \$35: J. Mockaitis, St. Gailėvičius.

\$30: dr. L. J. Ragas, R. Balkus, A. Kikilas, V. Ročiūnas, Alf. Žebertavičius, D. Wiese, P. Spukas, G. Kazlauskas, R. R. Kličiai, J. Vaidotas, I. M. Ehlers, J. Petronis, J. Zdanyus, J. Kuraitė-Lasienė, K. Kocius, R. Mieželis, A. Radžiūnas, J. Valiulis, Julė Aniol, St. Vaicekauskas, A. Ratinskis.

Už dvejus metus rėmėjo prenumeratą atsiuntė: Alf. Tamošiūnas, Balys Pakalnikis, I. Gervinas, A. Kalvaitė, J. Olšauskas, Ant. Rauba, A. Giedraitis, Bernardas Pūras, J. Adomonis, Pr. Bagdas. Nuosirdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame visiems, kurie siūsdami reguliariai prenumeratą, prideda ir auką.

macija bus paskelbta vėliau. Krepšininkų suėjimas ruošiamas lapkričio 7 d. lenkų salėje prie Dovercourt ir Bloor gatvių. Pelnas skiriamas kelionės išlaidoms į Australiją.

Mūsų rėmėjams – Kanados lietuvių fondui nuosirdžiai dėkojame. A.S.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6 3/4 % už 90 dienų term. indėl.
7 % už 6 mėn. term. indėlius
7 1/4 % už 1 m. term. indėlius
7 1/2 % už 2 m. term. indėlius
7 3/4 % už 3 m. term. indėlius
8 3/4 % už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
9 % GIC 2 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
7 1/2 % už pensijų planą (variable rate)
8 1/2 % už 1 m. term. pensijų planą (variable rate)
7 1/2 % už pensijų fondą – RRRIF (variable rate)
6 % už taupymo s-tas
5 3/4-6 3/4 % kasd. palūkanų sąskaita
4 3/4-5 3/4 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 %
2 metų 10 1/2 %
3 metų 10 3/4 % (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 1/4 % (variable rate)
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 64 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybę – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kitose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas st. w. 1st fl.
Islington, Ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

PRINCE EDWARD ir BLOOR – trijų miegamųjų, puikiai išremontuotas, vienaugštis namas. Kaina – \$239,900.
BABY POINT – gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina – \$179,900.
HIGH PARK – trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina – \$164,900.
ISLINGTON-DUNDAS – trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina – \$289,900.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068

ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliuminio gaminius – lauko sienas, langus, duris, vėdrosčius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGISKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331 arba 537-2869

PASIRINKITE SAU NAMĄ - su

* patyrusiu atstovu
* sąžiningu patarnavimu
* asmeniniu patarimu

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukiti kairėn prie pirmųjų šviestų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Emis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's St., 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

A. a. sesers Magdalenos Barščiauskienės prisiminimui A. Štuopienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

A. a. Magdalenai Barščiauskienei mirus, užjausdama jos dukras — Marytę Miceikienę, Ireną Išganaitienę bei jų šeimas, paaukojo "Tėviškės žiburiams" Ona ir Bronius Sergaučiai \$30, Ona Juodikienė — \$15.

Pagerbdami a.a. Eleną Šaltmirienę, dr. Juozas ir Angelika Sungailos paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$25.

Mirus a.a. Elenai Šaltmirienei, užjausdama jos dukrą A. Sargautienę bei jos šeimą, Ona Juodikienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$15.

A. a. Ksaveros Bučienės atminimui vietoje gėlių laidotuviams George ir Amelia Palmer paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$15, Bronius Bagdonas — \$25.

A. a. Marijos Normantienės atminimui vietoje gėlių laidotuviams Vladas ir Doma Simonaičiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$25.

A. a. Gertrūdos Klipčienės atminimui Jieva Luomanienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$10.

Reikšdami nuoširdžią užuojautą A. Panumiui, mirus jo žmonai a.a. Agnietei Panumienei, paaukojo "Tėviškės žiburiams": \$10 — J. A. Zubrickai, M. J. Tarvydai, p.p. Žemaičiai; \$5 — J. Kazragis, V. Satkus, A. Pamataitis; \$1 — p. Slavickas.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvos namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prie Lietuvos namų)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugstos
kainos. Gaunami kontakto lęšiai
(contact lenses)

"IBM-COMPATIBLE" mikro-kompiuteriai
ir "software"
namų, įstaigų, prekybos ir mokslo reikalingam
— Turime pasirinkimą XT, 286, 386 modelių
— Prieinamos kainos / patikimi gaminiai
— Taisymo ir techniški patarnavimai
— Lietuvišavininkas
"REAL TECHNOLOGIES" Tel. (416) 270-2583
Mississauga

Toronto miestas
Atmatų išvežimo tvarkaraštis
1987 metų spalio 12, pirmadienį,
Padėkos diena
1987 m. spalio 12, pirmadienį, atmatos nebus išvežamos.
Reguliarus pirmadienio (spalio 12 d.) atmatų išvežimas bus atliktas spalio 13, antradienį.
Reguliarus antradienio (spalio 13 d.) atmatų išvežimas bus atliktas spalio 14, trečiadienį.
Spalio 14, trečiadienį, nebus išvežami nei laikraščiai, nei kiti sunkūs daiktai.
Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį — spalio 21.
PASTABA: Toronte yra 17 stiklinių ir metalinių indų perdirbimo sandėlių. Liepos mėnesį buvo surinkta 419 tonų laikraščių, 49 tonos stiklų ir 8 tonos skardinių dėžučių. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 392-7742.
PRAŠOME NEDĖTI STIKLINIŲ ŠUKIŲ AR KITOKIŲ AŠTRIŲ DAIKTŲ Į PLASTIKINIUS MAIŠUS
R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

A. a. Juozo Ankauskos-Ankudavičiaus atminimui J. S. Bubuliai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

A. a. Juozo Ankauskos-Ankudavičiaus atminimui, užjausdami seserį Salomėją Andriulienę bei jos vyrą, Konstanciją ir Jonas Rugiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$30.

A. a. Juozo Ankauskos-Ankudavičiaus atminimui, užjausdami velionies seseris ir brolius, Anastazija ir Petras Bridickai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

A. a. Antano Bernoto atminimui vietoje gėlių Ona ir Vladas Dauneckai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

A. a. Kostui Jankevičiui mirus Baltimorėje, jo atminimui vietoje gėlių, užjausdamos velionies žmoną su šeima, Paliulį ir Senkų šeimos aukojų "Tėviškės žiburiams" \$50.

A. a. Marceliui Meškauskui mirus, užjausdami jo žmoną Stepūtę ir jo gimines, Monika ir Silvestras Bončikai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

A. a. prel. Pranas Vaseris, 72 m., mirė 1987 m. rugsėjo 29 d., palaidotas spalio 6 d. Australijos Melburne, kur visą laiką darbavosi lietuvių visuomenėje. Mirė staigiai širdies priepuoliu. Iš Toronto dalyvauti velionies laidotuviuose išskrido jo brolis Juozas. Pažymėtina, kad prel. Pr. Vaseris yra didelių nuopelnų veikėjas, įsteigęs savaitraštį "Tėviškės aidai", plačiai reikškęs visuomeninėje veikloje, o savo raštais — literatūriname išeivijos gyvenime.

Žymioji operos sol. M. Bizin-kauskaitė-Bildienė, gimusi ir užaugusi JAV-se, apsigyveno Ontario Burlingtone, netoli Anapilio, ir duoda privačias dainavimo pamokas. Kreiptis telefonu (416) 639-6192. Ji yra baigusi aukštąsias dainavimo mokyklas bakalaures ir magistrės laipsniais, dainavusi įvairiose operose, koncertavusi visoje Š. Amerikoje, aplankiusi visą eilę lietuvių kolonijų.

Skautų žinios
• Pirmoji vilkiukų sueiga — spalio 17, šeštadienį, 12.30 v.p.p. — 2 v.p.p. Muzikos studijoje (III aukšte) Toronto Priskelimo parapijoje. Tolimesnės sueigos vyks reguliariai kas antrą savaitę toje pačioje vietoje. Priimami berniukai nuo 6 iki 10 metų amžiaus. Dėl informacijos skambinti draugininkui Kastyčiui Batūrai tel. 239-8986.

Evangelikų klebonas kunigas POVLAS DILYS (dešinėje), pasakęs sveikinimo kalbą, įteikia dovaną katalikų parapijos klebonui kun. JONUI STAŠKUI jo kunigystės 25-rių metų sukakties iškilmėse Anapilio salėje 1987 m. rugsėjo 27 d. Tokią pat dovaną jis įteikė ir kun. Pranui Gaidai, mininčiam savo 50 metų kunigystės sukaktį. Šalia kun. J. Staškaus sėdi jo tėvas Juozas Staškevičius

Iškili diena Anapilyje

Lietuvos kankinių šventė — atlaidai • Trijų kunigų sukaktis • Religinis koncertas • Penkiolika kunigų pamaldose • Vyskupo žodis ir apeigos • Maratoninis pokylis

Kai buvusi lietuvių Šv. Jono kr. parapija 1974 m. persikėlė iš Toronto į Mississaugą, oficialiai pakeitė savo vardą į Lietuvos kankinių, norėdama pagerbti savo tautiečius, kentėjusius ir mirusius už tikėjimą. Dėl to ir šventovės vitražuose atsirado šie kankiniai: arkiv. T. Matulionis, arkiv. M. Reinyš, vysk. V. Borisevičius, prof. Pr. Dovydaitis ir nežinoma kankinė. Dabar kasmet rengiama parapijos šventė paskutinį rugsėjo sekmadienį su atitinkama iškilmė.

Šiais metais ta proga buvo paminėta trijų kunigų sukaktis: klebono kun. J. Staškaus, kun. A. Babono (iš Detroito) — 25, kun. Pr. Gaidos — 50 metų kunigystės.

Koncertas ir pamaldos
Prieš pamaldas 5 v.p.p. šventovėje įvyko religinis koncertas, kurio programą atliko solistai: M. Bizin-kauskaitė, S. Žiemelytė, R. Strimaitis, V. Verikaitis, fleitininkas T. Regina, akompanuojami vargonais J. Govėdė. Jie ir parapijos choras giedojo taip pat pamaldose.

Mišias atnašavo jau minėti trys sukaktuvininkai ir dvylika kitų kunigų, dalyvaujant evangelikų kunigams — P. Diliui ir A. Žilinskui. Liturginius skaitymus atliko V. Balčiūnas, K. Janavičiūtė ir E.

Pečiulis. Aukas atnešė: A. Šimoniėnė, V. Valiulienė, J. Andriulis ir dr. S. Čepas.

Pamokslą pasakė kun. dr. V. Skilandžiūnas, įtikinančiai išryškin-damas esminę kunigystės paskirtį.

Mišių pabaigoje vysk. P. Baltakis, specialiai atvykęs į šią šventę, tarė sveikinimo žodį, įteikė Šv. Tėvo medalius Lietuvos kankinių parapijos tarybos pirmininkui J. Andriuliui ir Priskelimo parapijos tarybos pirmininkui V. Taseckui, kuris šiuo metu yra ir Kanados lietuvių katalikų centro pirmininkas. Taip pat vysk. P. Baltakis perskaitė Šv. Tėvo aktą, teikiančį kun. Pr. Gaidai garbės prelato titulą bei atliko atitinkamas apeigas. Pamaldos baigtos padėkos giesme "Te Deum laudamus" ir Lietuvos krikščionybės sukakties malda.

Pokylis
Pamaldos, įskaitant religinį koncertą, užtruko dvi valandas. Už gero pusvalandžio didžiojoje Anapilio salėje prasidėjo pokylis, dalyvaujant 800 asmenų iš įvairių Kanados vietovių. Prel. V. Balčiūnui iš Putnamo sukalbėjus invokaciją bei palaiminus valgius, visi vaišinosi žymios kulinarės J. Bubulienės paruoštais valgiais.

Vyskupas PAULIUS BALTAKIS įteikia Šv. Tėvo medalius "Pro Ecclesia et Pontifice" už nuopelnus religinėje veikloje JONUI ANDRIULIUI ir VYTAUTUI TASECKUI (kairiniame krašte) pamaldų metu Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugoje 1987 m. rugsėjo 27 d. Lietuvos kankinių šventėje. J. Andriulis yra Lietuvos kankinių parapijos tarybos ir Anapilio sodybos korporacijos pirmininkas, o V. Taseckas — Priskelimo parapijos ir Kanados lietuvių katalikų centro pirmininkas Ntr. St. Dabkaus

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas — Tom Thompson

1987 metų EKSKURSIJOS
Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

Rugsėjo 30 — spalio 16 10 dienų Vilniuje.
Sudaromi iškviatimai ir vizos pavieniui važiuojantiems.
Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniui ir grupėms į visus pasaulio kraštus.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.

V. BAČĖNAS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Devenų kultūros fondo leidiniai

1. Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE, \$15.00, JAV
 2. Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE, \$15.00, JAV
 3. Jokūbas Dagys, SCULPTURES (meno albumas), \$35.00, JAV
 4. J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, \$6.65, JAV
- Užsakymus siųsti: Devenų kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

Advokatė
JOANA E. KURAS, LL.B.
kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave., Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.
kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
Telefonas (416) 864-2734
• Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
• Aukso kasyklų analizuotojas
• Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
• Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai
Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 769-1616

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RUSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — tel. (416) 846-7301, namų (519) 853-3652
* GAISSO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO

Anapilio žinios

— Pradedant naujus mokslo metus, grupė Maironio mokyklos mokinių spalio 4, sekmadienį, dalyvavo 11 v.r. pamaldose, atliko liturginius skaitymus ir atnešė Mišių aukas.

— Už nuopelnus parapijai ir Wasagos misijai metinės šventės proga apdovanoti Lietuvos krikščionybės sukaikties medaliais: Pranas Ališauskas, Albinas Augaitienė, Antanas Aušinskas, Vytautas Aušrotas, Vytautas Balčiūnas, Petras Bridickas, Regina Celejewska, Juozas Karasiejus, Pranas Linkevičius, Viktoras Narušis, Rimas Paulionis, Teklė Sekonienė, Genovaitė Trinkenė, Vidmantas Valiulis ir Slava Žiemelytė. Pomirtiniai medaliai buvo paskirti a.a. Antanui Rinkūnui ir a.a. Petriui Šepečavičiui.

— A. a. Gertrūda Klipčienė, 75 m. amžiaus, palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse 1987 m. spalio 2 d.

— Bilietai į Lietuvos krikščionybės sukaikties kantatą gaunami sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje.

— Aukos Kanados lietuvių jaunimo atstovams, vykstantiems į kongresą Australijoje, bus renkamos parapijos salėje po pamaldų spalio 18, lapkričio 8 ir 29 d.d.

— Mišios spalio 11, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Mariją ir Alfonsą Gačionius, 11 v.r. — už a.a. Birutę Pšezdzieckienę; Wasagoje — už a.a. Valentį ir Praną Kaus-teklius.

Išganytojo parapijos žinios

— Spalio 11 d. pamaldas 11.15 v.r. laikys parapijos tarybos nariai.

— Spalio 18 d. švęsime "Padėkos dieną". Pamaldos su šv. Vakarėne — 11.15 v.r. Giedos parapijos choras. Po pamaldų moterų draugija kviečia parapijiečius su šeimomis ir draugais pietų į Lietuvių namus.

Lietuvių namų žinios

— Š. m. rugsėjo 30 d. Toronto savivaldybė sušaukė viešą susirinkimą dėl slaugos namų planų peržiūrėjimo. Dalyvavo 200 asmenų, iš kurių 95% buvo lietuviai. LN valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems atsilankiusiems, ypač tiems, kurie kalbėjo apie jų reikalingumą.

— Sekmadienio popietėje atsilankė per 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Plukas iš Santa Monica, Calif., J. Blauzdžiūnienė iš Montrealio, A. Dragūnaitienė, R. ir A. Kuliai iš Čikagos, K. Čeputis, E. Procuta iš Otavos, D. Denis iš Shawinigan, P. Q. ir Montrealio "Pavasario" choristės — M. Adamonytė, A.L.K. Celteriūtės, L. K. Čičinskaitės, D. Genteman, V. Išganaitė, R. Jaugelytė, Ž. Jurkutė, Vilija, Aida ir Lana Lukoševičiūtės, D. Lukauskaitė, J. Ramanauskaitė, K. Otto, S. Simpson ir L. Skardžiūtė.

— Renginiai: lapkričio 7 — LN 35-čio balius-koncertas ir paroda, KLB sąjungos šokiai; lapkričio 14 KLB tarybos suvažiavimas; lapkričio 15 — "Atžalyno" šokiai; lapkričio 22 — Lietuvos karuomenės šventė; lapkričio 28 ir 29 — paskaitos.

Plataus masto tautybų dienos "Holiday Folk Fair" rengiamos JAV mieste Milwaukee, Wisc., š. m. lapkričio 20-22. Jos yra tradicinės, rengiamos 44-ti metai. Kasmet jos skiriamos kurios vienos tautybės programai iššlykinti. Šiais metais ta privilegija teko lietuviams, kurių atstovai pagrindinei programai pakvietė Toronto "Gintarą". Jis pasirodys drauge su kitom 40 šokių grupių per tris dienas po dukart į dieną. Numatytas ir specialus "Gintaro" pasirodymas lapkričio 21 d., 5 v.p.p. Mecca, 500 W. Kilbourn Ave., Milwaukee, Wisc.

L. Paulauskienė, "Tėviškės žiburių" skaitytoja, gyvenanti Toronte bei dosniai remianti lietuvišką spaudą, atsiuntė \$200 auką šiam savaitraščiui paremti. Ačiū jai už dosnią paramą.

Antanas Valavičius, "Tėviškės žiburių" skaitytojas Čikagoje, šio savaitraščio metinėje loterijoje laimėjo \$250, bet juos paaukojo šiam savaitraščiui, pridėdamas šią pastabą: "Kai jūs dabar šventės-jubilieju švęstis ruošiatės, tesugrįžta tas čekis į jūsų aruodus. Man užteks vien žinojimo, kad laimė šį kartą atpažino mane". Ačiū jam už dosnią paramą.

A. a. Liudo Kavaliausko atminimui, užjaudama seseris — Justiną Sriubiškienę, Stasę Šlapelienę ir Aldoną Stadienę, paaukojo "Tėviškės žiburiams" Ona Juodikiene \$15.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį pamokslus per visas Mišias sakė provincijolas kun. Placidus Barius, OFM.

— Ruošiasi tuoktis: Linas Zubrickas su Virginija Kuraite.

— Praėjusį sekmadienį tretininkai organizuoti dalyvavo 10.15 v. Mišiose.

— Pakrikštyta Viktorija-Joana-Marija, Jurgio-Kazimiero ir Dalios (Puodžiukaitės) Valaičių dukrelė.

— Spalio mėnuo yra skirtas Marijos garbei. Mūsų šventovėje Rožinis kalbamas šokiadieniais prieš 8 v. Mišias, o sekmadieniais — prieš 8.30 v. Mišias ir prieš 11.30 v. Mišias.

— Maldos būrelis renkasi kiekvieną pirmadienį 7 v.v. Lietuvių vaikų namuose (pas seses) bendrai maldai.

— Vaikų kaukių balius ir specialus koncertas vaikams su dainomis ir žaidimais, kurį atliks Toronto "Sutartinė", įvyks spalio 25 d., 2 v.p.p. Mišios vaikams bus 12.30 v.p.p., o po to pietūs ir koncertas salėje.

— Parapijai aukoj: \$500 — L. G. Matukai, \$125 — V. Petrakis, \$100 — S. V. Liukimas, P. M. Krilavičiai, V. Kecorienė; \$70 — S. A. Štuikiai; \$50 — V. P. Melnykai; pranciškonų klierikų fondui: \$200 — R. Prociw; Religinei šalpai: \$100 — St. Treigienė (Victoria, B.C.), \$50 — E. J. Čuplinskai; labdaros sekcijai: \$100 — A. I. Žemaitė; Vyskupo fondui: \$500 — dr. J. ir dr. M. Uleckai; \$100 — P. Skabliauskas; Vargonų vajui: \$1,000 — L. Budrevičienė-Žibaitė, \$300 — dr. J. ir dr. M. Uleckai; \$200 — B. Sapijonienė; \$100 — O. Beniušienė, S. J. Poška.

— Mišios spalio 11, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Mariją Valiulienę, 9.20 v.r. — už a.a. Tatjaną ir Klemensą Dargius, 10.15 v.r. — už a.a. Adomą ir Sofiją Biretas, Anasztaziją Žilaitę, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už Petronelę Urbonienę.

Anapilio moterų būrelio susirinkimas — spalio 18, sekmadienį, po 11 v.r. pamaldų, buvusio bankelio patalpose Anapilyje. Kviečiame visas nares dalyvauti ir pasitarti dėl kapinių lankymo dienos. — Dėkojame V. Šližienai, paaukojusiai Anapilio moterų būreliui \$100. Valdyba

Lietuvos krikščionybės sukaikties komiteto Kanadoje valdyba posėdžiavo š. m. spalio 1 d. Anapilyje. Paaiškėjus, kad lapkričio 15 d. Toronte vyks "Santa Claus" paradas, negalės įvykti rengėjų numatyta eiseną iš rotušės aikštės į Šv. Mykolo katedrą (negautas policijos leidimas), teko pertvarkyti iškilmių programą. Nutarta eiseną rengti lapkričio 14, šeštadienį po kantatos, į Šv. Mykolo katedrą arba kitą kurią tinkama vieta ir ten surengti naktinį būdėjimą, jei bus gauti leidimai. Iškilnių pamaldos bus Šv. Mykolo katedroje lapkričio 15, sekmadienį, 2 v.p.p. Iškilmės bus baigtos pokyliu Anapilio salėje, kur kalbės neseniai išleistas iš sovietinio lagerio prof. V. Skuodis. Platus informacija apie Lietuvos krikščionybės sukaikties iškilmes Toronte bus kituose "TŽ" numeriuose.

Kanados daugiakalbės spaudos federacija į Ontario daugiakalbės spaudos sąjungą š. m. spalio 1 d. surengė savo padalinį bei narių suvažiavimą "Sheraton Centre" viešbutyje ir plataus masto pietus spaudos bei visuomenės atstovams. Pagrindinę kalbą pasakė Kanados min. pirmininkas B. Mulroney, išryškindamas savo vyriausybės politiką etninės visuomenės srityje. Federacijos pirm. A. Grigorowich (ukrainietis) pasakė įžanginę kalbą apie daugiakalbės spaudos įnašą į Kanados gyvenimą. Iš lietuvių dalyvavo: D. Deksnys, kun. Pr. Gaida, H. Stepaitis, V. Matulaitis, J. Varanavičius, Stp. Varanka. Pažymėtina, kad seniau tautinių grupių spauda buvo vadinama "ethnic press", dabar ji vadinama "multilingual press".

Laisvojo pasaulio lietuvių kultūros kongresas įvyks Toronte 1988 m. birželio 24-27 d. Jo rengimu rūpinasi PLB valdybos sudaryta komisija Klivlande, kuriai pirmininkauja M. Lenkauskienė. Ji su rengėjų komisijos išdininu dr. A. Razma iš Čikagos spalio 3-4 d. lankėsi Toronte ir posėdžiavo su vietine rengėjų komisija, kuri rūpinasi techniniais kongreso reikalais.

1987 m. spalio 9-11 d.d. pirmą kartą Montrealyje (Aušros Vartų parapijos salėje) įvyks metinis

VLIKo SEIMAS

Spalio 9 d., 7 v.v. bus visuomenės ir seimo atstovų susitikimas.

Spalio 10 d., nuo 9 v.r. iki 5.30 v.p.p. — seimo posėdžiai, paskaitos ir diskusijos.

Pranešimus padarys VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, vicepirm. V. Jokūbaitis, kitų valdybų bei tarybų pirmininkai.

7 v.v. — pokylis. Meninę programą atliks solistė G. Čapkauskienė ir Montrealio mergaičių choras "Pavasaris". Akompanuos Madeleine Roch. Chorui diriguos Ingrid Tark, akompanuos Jeff Fisher.

Spalio 11 d. — posėdžiai, iškilmingos pamaldos, užbaigiamieji posėdžiai ir seimo uždarymas. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

VLIKo seimui rengti komitetas

"Volungė" kviečia koncertui į Torontą etnografinį Bostono ansamblį

"SODAUTO"

spalio 11, sekmadienį, 4 v.p.p.,

Prisikėlimo parapijos salėje.

Bilietų kaina — 8 dol.

Dalyvaukime!

Rengėjai

Kviečiame atsilankyti į savaitraščio "Nepriklausoma Lietuva"

SPAUDOS VAKARA

1987 m. spalio 17, šeštadienį, 6 v.v., Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario.

Meninės programos pradžia — 7 v.v.:

- Sol. V. Verikaitis, akomp. L. Kanovičienė
- "Atžalyno" tautinių šokių grupė
- Šokiams gros europietiškas orkestras
- Turtina loterija
- V. Birštono gaminta vakarienė

Įėjimas — \$7.00, pensininkams — \$6.00.

Savo atsilankymu paremsite spaudą.

Bilietus platina L. Adomavičius 431-2312.

Rengėjai —

rėmėjų būrelis

"LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS" 15 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

Programoje: Gintės Damušytės paskaita ir Toronto Lietuvių vyrų choro "Aras" koncertas

Įėjimas — \$6.00, jaunimui iki 18 metų nemokamas.

Minėjimą rengia ir visuomenę kviečia gausiai dalyvauti —

Kanados Lietuvių žurnalistų sąjunga ir Toronto lietuvių vyrų choras "Aras"

1987 m. spalio 25, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namų Mindaugo menėje.

Š. m. lapkričio 7, šeštadienį, rengia savo veiklos Toronto Lietuvių namai, (1573 Bloor Street West)

BALIŲ-KONCERTA

Programą atliks Los Angeles vyrų kvartetas su akompaniatorium R. Apeikyte.

Vakariene ruošia B. Stanulienė ir V. Birštonas. Šokiams gros "Les and the Music Masters".

Veiks baras.

Salė atidaroma 6 v.v. Koncerto pradžia — 6.30 v.v.

Bilietas, įskaitant vakarienę su vynu, 15 dol. Platina darbo valandomis Lietuvių namai tel. 532-3311 ir bet kuriuo laiku — V. Kulnys — 769-1266, A. Jucienė — 766-5996, A. Sukauskas — 244-2790. Visus kviečia dalyvauti — Toronto Lietuvių namai ir LN visuomeninės veiklos komitetas

Lietuvos krikščionybės sukaikties iškilmės Toronte

1987 m. lapkričio 14, šeštadienį, 7 valandą vakaro,

Ryersono politechnikos instituto salėje bus atlikta

poeto H. Nagio ir muz. A. Stankevičiaus sukurta kantata

"KRYŽIŲ IR RŪPINTOJĖLIŲ LIETUVA"

Ją atliks solistai — A. Pakalniškytė, S. Žiemelytė, R. Strimaitis, V. Verikaitis, akompaniatorius (vargonais) muz. J. Govėdas, jungtinis 150 asmenų choras ir orkestras.

Visi kviečiami dalyvauti ir iš anksto įsigyti bilietus. Jų kainos: \$12, \$10, \$8, \$5. Gaunami: Toronte — Prisikėlimo parapijoje pas B. Genčių (532-8531), Anapilyje pas K. Pajaujį (621-5468); Hamiltone — Aušros Vartų parapijoje pas E. Gudinskienę (547-1967)

LKS komitetas Kanadoje

MONTREALQUE

Dr. Henrikas Nagys, paminėdamas savo mamytės trejų metų mirties sukaktį, paaukojo Kanados lietuvių fondui \$100. J. Kęsgailienė savo vyro Stepono dešimtmečio mirties atminimui paaukojo Kanados lietuvių fondui \$100.

Montrealio lietuviai Lietuvos krikščionybės 600 m. sukaikties metus užbaigė iškilmingomis Mišiomis, pagerbdami pal. J. Matulaitį. Mišias atnaušo kun. J. Kubilius ir pasakė jautrų pamokslą, nušviesdamas palaimintojo gyvenimą ir jo įsteigtą N. Pradėtosios Marijos seselių vienuoliją, plačiai išsišakojusią lietuvių ir kitatautių tarpe. Mišių metu aukas nešė abiejų Montrealio parapijų komitetų pirmininkai — A. Čepulis — AV parapijos ir K. Rašytinis — Šv. Kazimiero, taip pat seselė Palmira ir I. Valkauskienė. AV parapijos choras giedojo ištraukas iš neseniai sukurto kantatos.

Po Mišių, dalyvaujant nemažam skaičiai žmonių, įvyko pietūs parapijos salėje. Juose taip pat dalyvavo ir kai kurie tautiečiai iš Šv. Kazimiero parapijos.

Pietus pradėjo Albinas Blauzdžiūnas, išryškindamas pal. Matulaičio pasiaukojimą Dievo tarnybai. Tolimesnei programai vadovavo ses. Palmira. Ji taip pat pabrėžė nemažai pavyzdžių iš J. Matulaičio gyvenimo ir seselių vienuolijos steigimo.

Koncertinę programos dalį atliko sol. Gina Čapkauskienė.

Visi buvo pavaistinti J. Blauzdžiūnienės, M. Girdžiuvienės ir S. Baršauskienės paruoštais pietumis.

Veikė ir loterija, kurioje dalyviai galėjo išlošti radiją ir video kasetę iš kantatos.

Šie pietūs buvo užbaigti labai ilgu padėkos žodžiu, kurį tarė A. Blauzdžiūnas. Visas pelnas buvo paskirtas seselių veiklai paremti. Taip Montrealis labai sėkmingai baigė Lietuvos krikščionybės sukaikties minėjimus.

Mes turime nuostabiai gražią kantatą, ir tik todėl, kad mūsų tarpe gyvena tokie žmonės, kaip poetas dr. Henrikas Nagys ir kompoz. Aleksandras Stankevičius. Turime ir ryžtingus žmones, kaip A. Blauzdžiūnas ir ses. Palmira, kurių dėka meniškas kūrinys išvydo pasaulį. Todėl dėkojame ne tik darbininkams bei aukotojams, bet ir mūsų talentams už pasidalinimą jiems duotos Dievo dovanos su mumis.

Mūsų mirusieji. A. a. Kostas Mikėnas mirė Santa Cabrini ligoninėje. Liko liūdesyje žmona. — Ch. Ambrasas po sunkios ligos mirė palikdamas liūdesyje žmoną ir gimines Lietuvoje. Abu palaidoti iš Šv. Kazimiero šventovės Cote des Neiges kapinėse.

Nijolė Bagdžiūnienė

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — Virš \$21,000,000; REZERVAS — virš \$600,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 %	Taupymo — special.	5 1/2 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 1/4 %
1 metų	8 1/4 %	Taupymo — kasdienes	4 3/4 %
180 d. - 364 d.	7 1/2 %	Einamos sąsk.	4 1/2 %
120 d. - 179 d.	7 1/4 %	Pensijų — RRSP — term.	9 %
60 d. - 119 d.	7 %	Pensijų — RRSP — taup.	6 1/4 %
30 d. - 119 d.	6 1/2 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 9 1/2%, asmenines — nuo 10 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00		
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	4.00 — 8.00	
Penktadieniais	10.00 — 6.00	2.00 — 6.00	
Sekmadieniais	10.30 — 12.30		10.30 — 12.30

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms rengėjomis ir viešioms už tokią iškilnią staigmeną — man suruošė mergavakari. Ypatingas aciu vyriausiam rengėjai Irmui Sturm ir jos padėjėjomis už dėdėjimą tiek darbo ir širdies. Taip pat aciu Rūtai Jaglowitz už tokį gražų pravėdymą.

Dėkoju visoms už gražias, didėles ir vertingas dovanas. Ypatinga padėka mamytėms ir močiutėms už jų dovanas. Šios visos dovanos labai reikšmingos ir naudingos. Jos puoš mudviejų su Valiu namus.

Sis mergvakaris taip gražiai ir jaukiai praleistas, liks neužmiršamas. Aš ir Valis liekame didžiai dėkingi.

Su meile ir nuoširdumu — Loreta Trumpickaitė

PADĖKA

Ryšium su prel. dr. Pr. Gaidos 50 ir kun. klebono J. Staškaus 25 metų kunigystės sukaiktį iškilnių paruošimu, nuoširdžiai dėkojame "Tėviškės žiburių" tarnautojams, parapijos tarybos nariams, Mišių skaitytojams, KLB moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriui, kuris savo lėšomis papuošė gėlėmis šventovę ir lietuviškais audiniais garbės stalą, dail. R. Žiuraitienė ir jos talikinkėms už stalų papuošimą gėlėmis, St. Dabkui už fotografavimą ir Vytautui Staškevičiui už filmavimą, V. Ivanauskui už patarnavimą salėje, Danutei Goudie už scenos papuošimą, Birutei ir Jonui Danačiams, "Time Press" spaustuovės savininkams, už pakvietimą atspausdinimą. Įspūdingai skambėjo choro ir solistų giesmės. Nuoširdus aciu solistams (alfabetine tvarka): M. Bizinkauskaitė, T. Reginiai (fleita), R. Strimaitis, V. Verikaitis, S. Žiemelytė, parapijos chorui ir jo vadovui muz. J. Govėdai. Taip pat nuoširdi padėka kun. K. Kakevičiui už apeliu tvarkymą šventovėje ir visiems, kurie prisidėjo prie iškilnių pasiekimo.

Iškilnių rengėjai

JIEŠKAU NERUKANČIOS MOTHERS gyventi mano namuose suaugti vaikus. Turės kambarį ir prausyklą, galės naudotis automobiliu. Skambinti tel. 887-1392 Unionville, Ontario.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

TIKRAS BIČIŲ MEDUS parduodamas Anapilio knygyne ir Prisikėlimo parapijos kieme sekmadieniais po pamaldų. Taip pat galima gauti pas bitininką Joną Norikų Hamiltone tel. 389-8179.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

"AUDRA Travel" organizuoja š. m. spalio 15 d., 7 val. vakaro

2100 Bloor St. W., Toronte

SPECIALIZUOTŲ TŪRŲ PRISTATYMA.

Po pristatymo tūrai bus paravinėjami specialia nuolaida. Kviečiame atsilankyti!

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom. Lietuviams nuolaida

C. Jason (Jasiūnas) Toronte
Tel. (416) 624-8181